

**Autoinforme per a l'acreditació del
programa de doctorat en Traducció i
Ciències del Llenguatge**

**Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge
Universitat Pompeu Fabra**

Contingut

1.	Dades identificatives	3
2.	Presentació del programa	4
3.	Procés d'elaboració de l'autoinforme	6
4.	Valoració de l'assoliment dels estàndards	7
	Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu	7
	Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	15
	Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat	17
	Estàndard 4: Adequació del professorat	20
	Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	25
	Estàndard 6: Qualitat dels resultats	29
5.	Valoració i proposta del pla de millora	39

1. Dades identificatives

Universitat	Universitat Pompeu Fabra
Nom del programa de doctorat	Traducció i Ciències del Llenguatge
Codi RUCT	5600017
Dades de contacte	doctorat.tcl@upf.edu
Coordinador acadèmic / responsable del programa	Marcel Ortín

Responsables de l'elaboració de l'autoinforme	Marcel Ortín (coordinador del programa de doctorat) i Elisenda Bernal (responsable de Qualitat)
Òrgan responsable d'aprovació	Comissió Acadèmica del Doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge i Comissió de Qualitat
Data d'aprovació	5 de març del 2018

2. Presentació del programa

El programa de doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge (PDTCL) és un programa regulat pel RD99/2011. Aquest programa va ser constituït com a continuació del programa de doctorat en “Comunicació lingüística i mediació multilingüe” (regulat pel RD1393/2007 i referit en aquest document com a POP), el qual havia estat resultat de la fusió de dos doctorats anteriors (del Departament de Traducció i Filologia i de l’Institut de Lingüística Aplicada, respectivament). Aquests dos programes originaris havien rebut la menció de qualitat des del 2003, que va ser renovada en el nou programa unificat el 2006 (MCD2006-00339). L’octubre del 2011 el programa va rebre la Menció cap a l’Excel·lència (MEE2011-0380). El programa POP va ser verificat en adaptar-se al RD11393/2007.

El PDTCL té com a objectiu formar investigadors en lingüística (teòrica i aplicada) i en traducció que puguin fer aportacions significatives en la disciplina amb creativitat, autonomia de criteri i rigor metodològic. El programa contempla la realització de tesis en un ampli ventall de línies d’investigació: adquisició del llenguatge, anàlisi del discurs, aprenentatge de llengües, estudis de traducció, lexicologia i lexicografia, lingüística computacional i enginyeria lingüística, lingüística formal i descriptiva i variació, recepció i traducció literàries, terminologia i gestió del coneixement, i traducció especialitzada, que es corresponen als àmbits de recerca actius en el Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge (DTCL).

El PDTCL corona l’oferta formativa de la Universitat Pompeu Fabra en l’àmbit de la comunicació lingüística. Aquesta oferta forma un tot coherent, que parteix de dos títols de grau (Llengües Aplicades i Traducció i Interpretació, complementats des del curs 2016-17 per un doble grau en Traducció i Llengües Aplicades) i passa per tres màsters oficials coordinats pel DTCL (Lingüística Teòrica i Aplicada, Estudis de Traducció i Estudis del Discurs), als quals cal sumar diverses ofertes de màster interuniversitàries (en els àmbits de la formació de professors d’espanyol com a llengua estrangera i de la ciència cognitiva).

El PDTCL es distingeix clarament d’altres programes de formació doctoral del nostre entorn per unes característiques pròpies ben definides:

- programa transversal al voltant del llenguatge i de la traducció, atenent a la varietat temàtica i metodològica que comporten avui els estudis sobre el llenguatge i la traducció
- programa altament internacionalitzat, com a conseqüència de l'origen i formació dels seus professors, de la procedència dels seus estudiants i dels convenis i contactes establerts perquè l'estada dels estudiants en el programa els permeti entrar en contacte amb altres centres de recerca
- programa fortament integrat amb grups de recerca actius, que constitueixen de fet l'entorn en què els doctorands realitzen la seva formació doctoral

Mantenir i incrementar aquests trets definitoris és essencial per al futur del programa, de manera que mantenir i potenciar la transversalitat, internacionalitat i vinculació real amb recerca activa són l'estratègia de futur més important del PDTCL.

Els estudiants del programa, investigadors en formació, estan inscrits en el grup de recerca del DTCL que els correspon per l'àmbit de recerca. D'aquesta manera es troben immersos en un entorn cooperatiu de recerca que complementa la formació rebuda en els seus contactes directes amb el(s) seu(s) director(s). En ser el PDTCL un programa de doctorat amb una gran varietat de temàtiques i metodologies de recerca, el programa formatiu compagina la formació general (comuna a tots els estudiants) amb l'específica de l'àmbit de recerca corresponent.

La gestió del PDTCL està estructurada de la manera següent. La gestió administrativa correspon a la secretaria del DTCL, en la seva àrea de recerca. La gestió acadèmica del programa correspon a la Comissió Acadèmica del programa, sota la direcció del coordinador del programa. La Comissió Acadèmica està composta per un membre de cada grup de recerca de manera que la perspectiva de cada àmbit de recerca està present en les deliberacions i valoracions de la Comissió. La gestió individual de cada estudiant correspon a la persona de secretaria dedicada a temes de doctorat (per als diversos actes administratius), al(s) director(s) de la tesi per a l'orientació i direcció de la recerca, i al tutor de l'estudiant per a la interlocució amb la Comissió Acadèmica. Hi ha un tutor per promoció i és l'encarregat d'avaluar els actes acadèmics (incorporació d'un codirector, autorització d'una baixa...) i de recollir la informació dels estudiants tutoritzats per a la Comissió Acadèmica (sempre que calgui i, en tot cas, un cop l'any per a l'avaluació de final de curs).

3. Procés d'elaboració de l'autoinforme

El procés d'acreditació del programa de doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge s'inicia el desembre de 2017. En la fase inicial es van fer diverses reunions entre els tècnics de l'Oficina Tècnica de Qualitat (OTQ) OTQ, el coordinador del doctorat, la responsable de l'àmbit de qualitat de l'UCA i el personal de gestió de la secretaria. Aquestes reunions van servir per planificar el procés: constitució del Comitè d'Avaluació Interna, anàlisi de les fases, determinació de tasques i elaboració del calendari de treball. El procés d'acreditació contemplat al SGIQ ha estat la guia de tots els passos seguits en l'elaboració d'aquest informe, així com de les evidències que l'acompanyen.

El Comitè d'Acreditació Intern del doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge es va nomenar el 20 de desembre de 2017 i està presidit pel coordinador del programa, Marcel Ortín. L'integren també el responsable de la Unitat de Coordinació Acadèmica de Traducció i Ciències del Llenguatge, Àlex Alsina; la responsable de l'àmbit de qualitat de l'UCA, Elisenda Bernal; un professor de la UPF i director de tesi del programa, Daniel Cassany; una doctoranda del programa, Lucía Azpeitia; un membre del personal tècnic i de gestió de la secretaria, Yolanda Bejarano; la directora de l'Escola de Doctorat, Núria Sebastián; la cap de l'Oficina de Postgrau i Doctorat, Marta Aragay; i una representant de l'Oficina Tècnica de Qualitat, Carolina Jiménez Arteaga. Actua com a secretari el cap de la Unitat de Gestió i Administració de Traducció i Ciències del Llenguatge, Joan Carles Carrión.

El procés d'elaboració de l'autoinforme ha seguit la dinàmica de discussió dels equips de direcció sobre els ítems subjectes d'avaluació a partir d'informacions recollides de primera mà (reunions amb estudiants, reunions de coordinació docent) i de la informació que genera la Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat (UPEQ) de la UPF. El procés d'acreditació definit en el SGIQ s'ha revelat especialment útil per obtenir i analitzar el conjunt de dades que han possibilitat la confecció d'aquest informe.

L'autoinforme i les evidències seleccionades es fan públics, amb data 19 de febrer de 2018, perquè tota la comunitat (professorat, alumnat i personal de l'administració) pugui fer-hi propostes de millora. Paral·lelament, el Comitè d'Avaluació Interna analitza i discuteix les propostes i observacions rebudes, i incorpora a l'autoinforme un únic pla de millora.

La Comissió Acadèmica del programa de doctorat i la Comissió de Qualitat aproven el dia 5 de març de 2018 el document, que s'envia a l'AQU en el termini previst (6 de març de 2018).

4. Valoració de l'assoliment dels estàndards

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

1.1 Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.

En la taula següent es mostren les dades bàsiques sobre demanda i accés al PDTCL:

	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Oferta de places (O)	40	30	30	30	30	30
Demanda (D)	88	38	51	42	53	46
Ratio (D/O)	2,2	1,27	1,7	1,4	1,76	1,53
Estudiants matriculats de nou ingrés	35	29	31	23	41	37
Total matriculats	35	62	83	92	133	141 +3
Estudiants matriculats a temps parcial	2	15	19	15	19	21
Estudiants matriculats a temps parcial (%)	5,71%	24,19%	22,89%	16,30%	14,28%	14,58%
Provinents d'estudis de màster d'altres universitats	17	36	45	55	73	80
Provinents d'estudis de màster d'altres univ. (%)	48,57%	58,06%	54,22%	59,78%	54,88%	55,55%
Amb nacionalitat estrangera	20	40	52	66	74	89 +3
Amb nacionalitat estrangera (%)	57,14%	64,52%	62,65%	71,74%	55,64%	63,88%
Amb beca	10	19	24	33	39	42 +2
Amb beca (%)	28,57%	30,65%	28,92%	35,87%	29,32%	30,5%

Donada la poca història del PDTCL, aportem en la taula següent algunes dades corresponents al programa anterior (POP) que permeten de fer una comparació (fins al curs 2015-2016, ja que el curs següent es van extingir definitivament els programes anteriors):

	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Total matriculats	73	54	41	20
Estudiants matriculats a temps parcial	5	14	13	1
Estudiants matriculats a temps parcial (%)	6,85	25,93	31,71	5,00
Estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats	32	23	18	11
Estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats (%)	43,84	42,59	43,90	55,00
Estudiants amb nacionalitat estrangera	40	31	23	12
Estudiants amb nacionalitat estrangera (%)	54,79	57,41	56,10	60,00
Estudiants amb beca	20	9	0	0
Estudiants amb beca (%)	27,40	16,67	0,00	0,00

En els anys del PDTCL la demanda s'ha situat sempre per sobre de l'oferta. La diferència entre el nombre d'admesos i el de matriculats finalment és conseqüència de diversos factors: estudiants que necessiten visat i no l'obtenen (de l'Iran, per exemple, hem tingut diverses denegacions de visat els darrers anys: exactament 5, el 2016-2017), estudiants que canvien d'idea entre l'admissió i la matrícula i estudiants que sol·liciten beca i no l'obtenen, a causa de l'enduriment dels criteris de selecció o de l'increment de la competitivitat). El curs 2015-2016 hi ha un descens en el nombre d'estudiants de nou ingrés matriculats (23). Es tracta d'un fet aïllat, les causes del qual són difícils d'esbrinar; les xifres es recuperen clarament en els dos cursos posteriors, en què la matrícula es situa sempre per sobre de l'oferta.

Per altra banda, el nombre total de matriculats (POP i PDTCL) es manté estable per sobre de 100 doctorands (12-13: 108; 13-14: 116; 14-15: 124; 15-16: 112; 16-17, ja amb un sol programa: 133; 17-18: 144); el petit pic de la corba el curs 2014-2015 s'explica pel fet que encara no s'havien doctorat molts dels estudiants dels doctorats antics, en què el control de la durada de la formació no era tan alt com ho és ara en el PDTCL; posteriorment, ja amb un sol programa, la progressió en el nombre total de matriculats és ascendent.

Un parell d'aspectes més que convé remarcar són la demanda corresponent a estudiants 'nous', és a dir, estudiants que no han cursat el màster amb nosaltres (sempre per sobre del 40% dels doctorands matriculats), i el nombre d'estudiants de nacionalitat estrangera (que es manté estable pels volts del 55-60%). Les dues dades indiquen l'interès que té el nostre programa entre graduats no espanyols i no formats a la UPF. Els motius que porten aquests estudiants de fora a elegir el nostre programa són diversos: 1) el prestigi de la UPF; 2) el prestigi del propi programa; 3) l'interès per treballar amb algun grup de recerca o algun investigador concret del programa.

Les taules anteriors inclouen informació sobre els doctorands becats, però en fer-ho en dues taules independent (per al PDTCL i per al POP), els percentatges que s'obtenen són enganyosos. En la taula següent es mostren les dades en una sola taula i, per tant, amb els percentatges reals de doctorands becats:

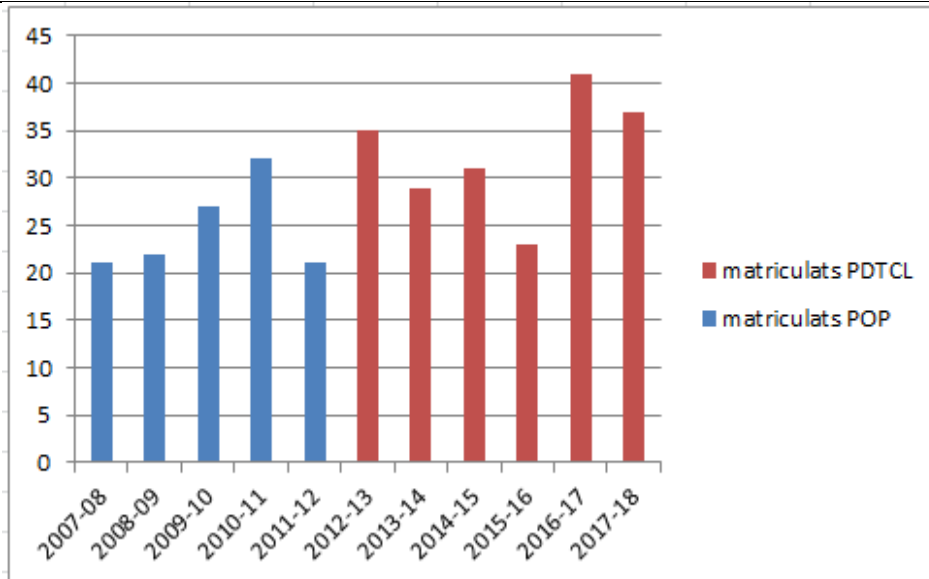
	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016		2016-2017		2017-2018	
	Matric	Becaris	Matric	Becaris	Matric	Becaris	Matric	Becaris	Matric	Becaris	Matric	Becaris
POP	73	20	54	9	41	---	20	---	---	---	---	---
PDTCL	35	10	62	19	83	24	92	33	133	39	144	44
Total	108	30	116	28	124	24	112	33	133	39	144	44
%	27,78%		24,14%		19,35%		29,46%		29,32%		30,55%	

Com es pot observar, el percentatge d'estudiants becats en el departament oscil·la entre el 20% (el 19,35% el curs 2014-2015) i el 30% (el 30,55% el curs 2017-2018). Tractant-se de l'àmbit de lletres i humanitats, aquesta xifra és prou bona; en aquest sentit cal remarcar l'esforç que fa el DTCL i els seus grups de recerca per becar doctorands del PDTCL. També és destacable el nombre d'estudiants que venen amb beca de convocatòries no espanyoles (o amb ajudes de la seva universitat): de Mèxic, Xina, Colòmbia, etc. És una prova de la capacitat d'atreure estudiants i recursos que té el programa. Naturalment un nombre baix de beques incideix en el nombre de doctorands que acaben fent la tesi a temps parcial i en el temps que esmercen fent la tesi.

En línies generals, el perfil i el nombre dels doctorands admesos al PDTCL és adequat. Mirant les dades amb detall, però, s'observen tendències positives i punts clars de millora de cara al futur.

Una primera constatació és que el nombre d'admesos i matriculats es manté estable: entre el 2012 i el 2017 l'any que té menys estudiants matriculats en té 23 i el que en té més, 41. Si comparem aquestes xifres amb les de l'antic programa del doctorat del POP, veiem que amb les naturals oscil·lacions anuals el nombre d'estudiants matriculats ha crescut lleugerament i s'arriba a una mitjana de més de 30 estudiants per any.

La segona constatació important és que els estudiants matriculats s'adeqüen al perfil d'estudiants previst en la memòria de verificació. Allí s'indicava que el programa va dirigit als candidats que "tenen formació i vocació investigadora, demostrable a partir de una proposta de recerca doctoral ja orientada i d'una memòria justificativa de la seva capacitat i motivació (*statement of purpose*)". Així mateix, es preveia que el programa és d'interès per a la recerca interdisciplinària i multilingüe.

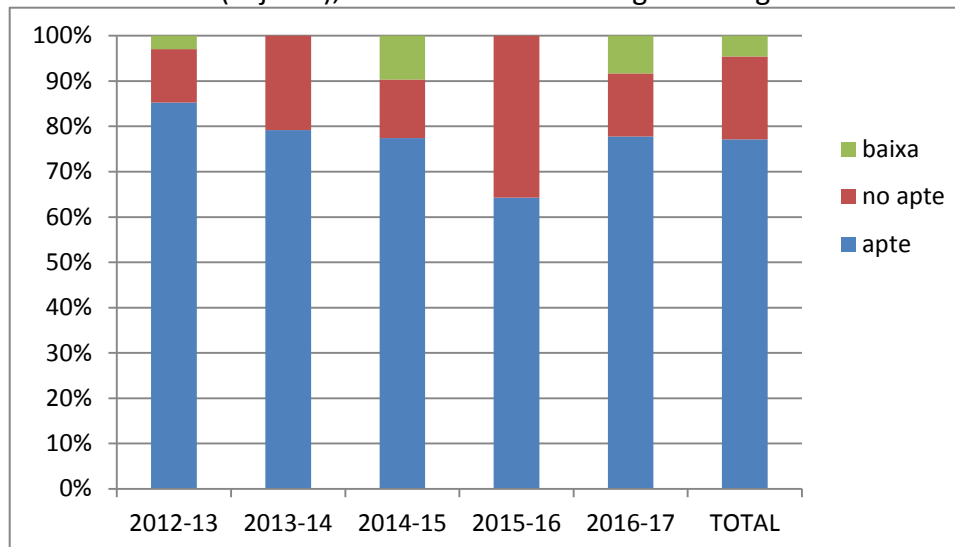
Posteriorment s'ha completat la definició del perfil d'ingrés i s'ha fet públic a la web, en la pàgina de [presentació](#). El programa de doctorat Traducció i Ciències del Llenguatge s'adreça sobretot a persones formades en estudis de grau i màster sobre el llenguatge i/o la traducció, i interessades en la investigació sobre aquestes matèries a nivell superior. La formació doctoral, que inclou el període de recerca doctoral, enllaça amb els àmbits de treball dels tres programes de màster del departament ([Màster en Lingüística Teòrica i Aplicada](#), [Màster en Estudis del Discurs](#), [Màster en Estudis de Traducció](#)), així com amb les línies dels seus [grups de recerca](#), ja esmentades més amunt. Els candidats a ingressar en el programa són estudiants de qualsevol procedència que s'ajusten a alguna faceta d'aquest perfil, molt sovint a més d'una.

El fet de ser un programa interdisciplinari, amb múltiples àmbits d'investigació, el fa també atractiu per a estudiants amb formacions altres que les de llenguatge i traducció, com ara Psicologia, Pedagogia, Enginyeria, Humanitats; això permet que es desenvolupin treballs més creatius i oberts. El pla d'activitats formatives de primer any (vegeu els subestàndards 5.2 i 6.1) fa que aquesta diversitat no afecti a la capacitat dels doctorands per portar a terme la seva recerca doctoral.

També s'han definit els objectius formatius generals del programa. El període de formació en recerca ha d'aportar al doctorand la capacitat de desenvolupar-se autònomament, enriquir-se treballant en entorns diferents i fer avançar el coneixement. Per tant, a més de les competències específiques de recerca de l'àmbit que és propi de cada tesi doctoral, la formació d'un investigador en el PDTCL ha de proporcionar-li les capacitats i destreses següents:

- a) dominar tècniques de recerca avançades
- b) fer aportacions de recerca alhora rigoroses i originals
- c) orientar la pròpia carrera investigadora de forma autònoma
- d) participar activament en grups de recerca diferents als d'origen
- e) articular i adaptar la pròpia recerca a entorns i projectes diversos
- f) optimitzar la difusió i l'impacte de la pròpia recerca
- g) valorar críticament la recerca en el propi àmbit i en àmbits afins
- h) justificar la importància de la pròpia recerca per a no experts

En general els estudiants admesos i matriculats responen al perfil previst, cosa que es mostra en la proporció de doctorands que obtenen una avaluació positiva en acabar el primer curs de doctorat (el juliol), com s'evidencia en la gràfica següent:

Excepte el curs 2015-2016, el percentatge dels doctorands que obtenen una valoració positiva està al voltant del 80%. Aquest curs concorren circumstàncies especials que fan que hi hagi un petit augment d'avaluacions negatives: 4 estudiants han estat baixa en el programa (no matriculant-se el curs 16-17), però no ho havien tramitat durant el curs; i altres 4 estudiants es van incorporar al programa més tard del normal (una, fins i tot al març del 2016), de manera que han preferit presentar i defensar el projecte de recerca doctoral uns mesos més tard.

Vist globalment, un 76,9 % dels estudiants ingressats obtenen una valoració positiva del primer any del doctorat. Cal tenir en compte que aquesta valoració positiva només és atorgada per la Comissió Acadèmica als estudiants que obtenen el vistiplau de la comissió específica que avalua el seu pla de recerca. La comissió, que ha d'estar formada per almenys dos investigadors externs al programa de doctorat, llegeix, escolta i valora el pla de recerca que presenta el doctorand i n'indica la qualitat i viabilitat. Un 76,9 % d'estudiants, doncs, obtenen una valoració positiva 9 mesos després d'haver ingressat al doctorat, fet que indica que reuneixen les condicions necessàries per dur a terme investigació doctoral. Cal notar, a més, que entre els estudiants que no obtenen una valoració positiva al juliol hi ha estudiants que per una o altra circumstància no van començar el programa de doctorat a l'octubre sinó més tard: per exemple, estudiants que comencen el programa quan obtenen una beca per fer-ho o quan obtenen el visat per venir a estudiar a l'Estat espanyol (en algun curs hem tingut admissions fins al març, per circumstàncies d'aquest tipus). En conjunt, doncs, els doctorands matriculats demostren la seva adequació a les característiques dels estudis doctorals en general i a les del PDTCL en particular.

Un tercer aspecte que cal considerar és el de la distribució dels estudiants entre les diverses línies de recerca vinculades al programa. Vista la diversitat d'àrees de recerca del programa i el fet que la distribució dels professors/investigadors no és uniforme, no seria natural que els doctorands es distribuïssin de manera uniforme entre les diverses línies de recerca. En canvi, sí que seria preocupant que hi hagués línies de recerca en què sistemàticament no hi hagués estudiants inscrits. Aquest fet, però, no es dona, ja que en totes les àrees previstes hi ha estudiants que comencen anualment el programa. Els percentatges per al curs 2016-2017 es presenten en la taula següent:

Línies de recerca	Total d'estudiants	%
Estudis de traducció	17	13,08
Traducció especialitzada	4	3,08
Recepció i traducció literàries	9	6,92
Anàlisi del discurs	14	10,77
Adquisició del llenguatge	8	6,15
Aprenentatge de llengües	22	16,92
Lexicologia i lexicografia	10	7,69
Terminologia i gestió del coneixement	14	10,77
Lingüística formal i descriptiva i variació	23	17,69
Lingüística computacional i enginyeria del llenguatge	9	6,92
Totals:	130	100,00

És significatiu que les línies de recerca vinculades a la traducció siguin les que tenen menys estudiants inscrits. Aquest fet està correlacionat amb el fet que molts dels estudiants que han cursat el màster en Estudis de Traducció hagin optat pels itineraris acadèmic i professionalitzador, i no pel de recerca. Certament les línies de recerca vinculades als màsters de Lingüística Teòrica i Aplicada i d'Estudis del Discurs obtenen proporcionalment molts més estudiants provinents d'aquests màsters que no pas les vinculades al màster d'Estudis de Traducció. (En relació amb això, és interessant assenyalar que les línies de recerca lligades a l'aprenentatge i adquisició de llengües tenen un nombre considerable d'estudiants inscrits, encara que en origen els màsters que les sustenten són, sovint, cursats en la modalitat acadèmica o professionalitzadora.) Sembla oportú, doncs, de potenciar la formació en recerca en les diverses àrees relacionades amb els estudis de traducció.

Per aquesta raó, el curs 2016-2017 es va fer per primera vegada una intervenció del coordinador de doctorat en una classe obligatòria del Màster en Estudis de Traducció (febrer 2017), per tal d'explicar les possibilitats de recerca que ofería el programa de doctorat i detallar-ne el calendari de preinscripció i matrícula. Alhora, el coordinador d'aquest màster va iniciar la pràctica d'anunciar entre els estudiants alguns seminaris i congressos amb perfil de recerca. Confiam que aquestes accions, repetides en el temps, permetran d'augmentar el nombre de graduats en el màster de traducció que continuen la seva formació en recerca en el PDTCL; però encara no tenim dades que ho confirmin.

En relació amb els processos d'admissió, la Comissió Acadèmica va constatar la dificultat de seleccionar, en cas de demanda superior a l'oferta de places, els millors estudiants. Tot i que aquest fet no s'havia produït encara el curs 16-17, l'augment progressiu de la demanda va fer pensar que, si no s'hi feia res, ens podíem trobar en aquesta situació ben

aviat; i així ha estat, efectivament, en la demanda per al curs 17-18. La Comissió hi va assenyalar dos factors principals. En primer lloc, el fet que les sol·licituds es produïssin en quatre períodes independents, cada un amb la seva selecció pròpia. En el cas d'una demanda molt superior a l'oferta, això faria que en els primers períodes l'admissió fos quasi automàtica per a tothom qui reunís els requisits d'entrada, mentre que en els períodes posteriors s'hagués de ser selectiu, cosa que crearia una diferenciació involuntària en la selecció dels candidats. En segon lloc, el fet que el procés d'aval per part d'un investigador del programa es realitzés de manera molt diferent segons el criteri personal de cada investigador. En no demanar cap referència de manera obligatòria, disposàvem de menys informació dels candidats que no provenen dels nostres estudis de grau o postgrau (és a dir, no hi havia cap document requerit en el moment de sol·licitar l'accés que fes explícit el coneixement que implícitament té sobre un estudiant tot professor que l'ha tingut en un curs de màster o que li ha dirigit un treball). Com a conseqüència d'aquestes reflexions la Comissió Acadèmica va iniciar uns retocs en el procés d'admissió: 1) reduir el nombre de convocatòries, de manera que només n'hi hagi una d'ordinària i l'extraordinària del mes de setembre; 2) uniformitzar el formulari en què els investigadors del programa avalen un candidat, de manera que hagin de fer-hi constar el grau de coneixement que en tenen; 3) sol·licitar en la preinscripció dues cartes de recomanació de professors o investigadors que coneixen el candidat, escrites seguint una pauta preestablerta.

Aquestes reformes constaven com a propostes de millora en l'anterior informe de seguiment i ja s'han implementat en el procés d'admissió per al curs 2017-2018. Els resultats són satisfactoris: de 35 candidats admesos en la convocatòria ordinària es van poder descartar 2 candidats que presentaven avals poc satisfactoris (i només 2 dels candidats admesos van renunciar a la matrícula); cal sumar-hi els 6 candidats admesos en la convocatòria extraordinària per l'alta fiabilitat dels seus avals. El total és de 37 doctorands matriculats.

Valoració

Considerem que aquest subestàndard s'assoleix amb excel·lència. En aquest curs 2017-2018 ja s'ha corregit la disfunció més important detectada en els processos d'admissió, d'acord amb el propòsit de mantenir un accés just i equitatiu per a tots els qui el sol·liciten.

La voluntat d'aconseguir també una distribució correcta dels doctorands admesos, que no presenti diferències massa notables entre les diverses línies de recerca del programa, s'ha concretat ja en un parell d'accions en la inscripció del curs 2017-2018 (formulari uniforme i cartes de recomanació); està previst reforçar-les amb dues noves accions que es presenten en aquest informe com a proposta de millora.

1.2 El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

El període de formació doctoral s'encamina a la realització d'una tesi, ja sigui en forma de monografia o bé de compendi de publicacions (segons la [normativa](#) establerta pel programa). En tots dos casos, la supervisió dels doctorands recau globalment en la Comissió Acadèmica i, de manera específica per a cada doctorand, en el seu tutor i el(s) seu(s) director(s) de tesi.

Entre els mecanismes de supervisió generals que té el PDTCL i que s'apliquen cada curs acadèmic, n'hi ha alguns d'específics per als doctorands de primer curs.

A primer curs, tenim les actuacions de seguiment específiques següents:

- tutoria inicial, normalment amb el coordinador del programa, en la qual es determinen les activitats formatives específiques de primer que el doctorand haurà de seguir;
- dues intervencions específiques del tutor dels estudiants: una a finals del primer trimestre de l'any, quan els doctorands han de proposar a la Comissió Acadèmica els investigadors doctors que voldrien que els dirigissin la recerca doctoral, i l'altra entre el segon i el tercer trimestre quan els doctorands han de presentar i defensar el seu projecte de tesi doctoral;
- la presentació i defensa del pla de recerca doctoral davant d'una comissió d'experts en l'àrea de recerca de la tesi.

En general, els mecanismes de supervisió del PDTCL són els següents:

- actuació continuada del tutor, orientada a donar suport als doctorands en les qüestions acadèmiques que els afectin, a supervisar la seva progressió en el doctorat i a detectar anticipadament situacions problemàtiques que puguin produir-se, de les quals informa el coordinador del programa i la Comissió Acadèmica;
- actuació continuada del(s) director(s) de la recerca doctoral, enfocada a orientar i dirigir la recerca del doctorand, així com la seva interacció amb altres investigadors de l'àrea, de manera que la seva formació sigui completa i el resultat de la seva recerca tingui la qualitat desitjada;
- actuació de la Comissió Acadèmica, que es concreta en els següents actes regulars:
  - nomenament del tutor dels doctorands (un únic tutor per promoció);
  - nomenament del(s) director(s) de la recerca doctoral dels doctorands — això comporta també autoritzacions de canvi en la direcció (canvi de director, inclusió d'un codirector, autorització de cotuteles, etc.)—;
  - autorització, si escau, de canvi de règim de dedicació (temps complet / temps parcial), d'interrupció dels estudis;
  - avaluació global anual dels doctorands, tenint en compte el progrés general en la seva recerca i les activitats formatives complementàries que hagin dut a terme.

El(s) director(s), el tutor i la Comissió Acadèmica treballen amb dos instruments bàsics per a la supervisió dels doctorands: el document d'activitats i el pla de recerca doctoral. El document d'activitats, implantat per la universitat i comú a tots els programes de doctorat, és un recurs informàtic en el qual els doctorands consignen les activitats formatives que fan i el(s) director(s) les coneixen i avalen. En el PDTCL les activitats formatives previstes són les següents:

- Seminari de recerca
- Participació en conferències
- Participació en cursos
- Publicacions
- Estadies de recerca en altres centres de recerca
- Altres activitats formatives
- Docència

Per altra banda, el pla de recerca és un document que el doctorand prepara (i defensa) a primer curs, en el qual indica el tema, objectius, metodologia, paquets de treball i calendari de la seva recerca doctoral. Es tracta d'un document viu, que permet a tots els implicats (doctorand, director(s), tutor i Comissió Acadèmica) mantenir-se informats sobre l'estat i progrés de la recerca doctoral. Com a mínim al final de cada curs acadèmic, els doctorands han d'actualitzar el seu pla de recerca, modificant els aspectes que calgui, si escau, o indicant el progrés efectivament realitzat respecte del pla original. Els doctorands tenen unes pautes molt clares per a la preparació i redacció del document inicial i per a la seva revisió anual; així mateix, la comissió d'experts que l'avalua el primer any té també una guia per a la seva valoració.

L'avaluació del pla de recerca que fa la comissió d'experts el primer any es concreta en un dels tres resultats següents: (a) positiva, (b) positiva amb millores a fer-hi (amb una reavaluació per part del director), o bé (c) negativa; en tots els casos la valoració és recollida i administrada pel tutor (que pot demanar informació complementària als diferents actors implicats, si ho considera necessari) i és sancionada després per la comissió acadèmica. Només l'avaluació negativa, que es dona rarament, comporta l'expulsió del programa. L'avaluació al final de cada curs acadèmic reflecteix, per mitjà d'un informe, el seguiment que el director ha fet de la progressió de la recerca doctoral i de les activitats realitzades pel doctorand; també aquí la valoració és recollida pel tutor i després sancionada per la comissió acadèmica.

Convé remarcar que l'actuació combinada dels diferents actors, especialment la del tutor el primer any, permet identificar les situacions problemàtiques bastant aviat, cosa que en facilita la resolució.

Finalment, per tal que un nou coordinador, nous tutors o personal de suport tinguin una guia d'actuació, des del curs 16-17 es compta amb un document compartit ("documentació de processos: tutoria de doctorat"), que dona compliment a una proposta de millora presentada en l'informe anterior. En aquest document es consignen, distingides per anys, totes les accions de seguiment dels doctorands que es duen a terme durant el seu període formatiu.

Valoració

El seguiment dels doctorands és clarament suficient i s'assoleix amb excel·lència. Tant la Comissió Acadèmica com la coordinació del programa tenen a l'abast en tot moment la informació pertinent sobre cada un d'ells. D'aquesta manera, per exemple, es poden omplir els informes que el Ministeri demana per a la renovació de les beques FPU a partir de la informació de què disposa la Comissió Acadèmica. És plenament adequat el sistema de tutories que tenim: la tutoria inicial per part del coordinador de programa permet de tenir una visió global unificada del conjunt d'estudiants de cada promoció, i l'assignació d'un tutor per a cada promoció que es manté durant tot el període formatiu assegura que conegui perfectament les singularitats de cada doctorand. Així es manifesta en l'enquesta

de satisfacció dels directors de tesi amb el programa de doctorat realitzada entre novembre i desembre de 2017: es valora positivament la coordinació del programa i els mecanismes de supervisió i avaluació dels doctorands de què disposa el programa (3,8), seguit de l'accés a la informació rellevant del programa (3,5), la facilitat per organitzar estades de recerca (3,4) i el nombre i tipus d'activitats formatives que s'ofereixen (3,3). Aquesta valoració coincideix també amb la dels doctorands: valoren amb un 4 el grau de satisfacció amb el programa i amb un 4,5 la satisfacció amb els supervisors (vegeu 5.1).

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

La informació que publica el [web del DTCL](#) és la necessària perquè els grups d'interès puguin dur a terme amb èxit les seves activitats acadèmiques, docents o de recerca. Des d'aquesta pagina, es pot accedir al directori del personal docent i del personal d'administració i serveis, a l'organització, la composició i les funcions dels òrgans de govern i de les comissions de la universitat, el reglament i els acords dels òrgans de govern, l'accés a convocatòries d'ajuts i informació sobre activitats, i l'accés directe a la presentació del doctorat, des del qual s'accedeix a la [pàgina específica del programa de doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge](#), a la qual s'ha dedicat una cura i atenció especials en la planificació de la informació pública que s'hi ofereix. Així, inclou la informació necessària de sis dimensions, tal com es descriu a la guia de seguiment de l'AQU, organitzada de manera que sigui transparent i operativa tant per a les persones que hi estan interessades com per als doctorands que ja hi estan matriculats: accés al programa, organització, planificació operativa, professorat, mobilitat, normativa i tràmits de la tesi doctoral. Tanmateix, no inclou la dimensió d'inserció laboral: el període del programa de doctorat que s'està avaluant encara no ha estat implementat totalment i el nombre de tesis llegendes és encara baix tenint en compte el nombre total d'inscrits. En el cas de les [tesis ja defensades](#), cal encara un període de temps més ampli per poder valorar adequadament l'impacte del doctorat en la inserció dels nous doctors en el mercat laboral (vegeu 5.2).

Un altre apartat rellevant és l'accés directe a l'espai dedicat a la [qualitat dels programes formatius](#) que s'impulsen des del Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge, des de la qual tots els grups d'interès, fins i tot de fora de la comunitat universitària, poden accedir a les memòries de les titulacions, els informes de seguiment, les acreditacions i distincions, i els principals indicadors de qualitat.

Valoració

El centre vetlla perquè la informació que es publica sigui veraç, completa i estigui al dia de les característiques del programa de doctorat, així com de tot el procés del desenvolupament operatiu de manera molt adequada, de manera que considerem que aquest subestàndard s'assoleix plenament.

2.2 La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

La pàgina web del centre inclou un apartat específic sobre [garantia de la qualitat de les titulacions](#) on es publiquen els principals indicadors dels programes impartits, seguint les indicacions de l'AQU en relació amb la informació pública, i els resultats de la seva avaluació interna i externa (verificació, modificació, seguiment, acreditació i segells o mencions de qualitat). El contingut i l'accessibilitat d'aquest apartat es consideren molt adequats, ja que posen a disposició de tots els grups d'interès la informació necessària per conèixer el desenvolupament dels programes i els seus principals resultats.

A cada línia del doctorat (i a cada grup de recerca) hi ha un responsable d'atendre les peticions d'informació que arriben per part d'estudiants interessats en el programa; aquests responsables responen tots els correus que arriben, i dirigeixen els interessats als interlocutors adequats. Hi ha, doncs, un guiatge en línia i presencial dels potencials doctorands que volen venir al programa.

A més, per tal de millorar la informació als futurs i actuals doctorands, des del mateix curs 2012-2013 es va treballar en la [pàgina web](#) institucional del doctorat, reorganitzant la presentació de les dades i reordenant la informació, de manera que ara és molt més fàcil de localitzar-la i gestionar-la. Així mateix, el grup de Facebook [Som Llenquatge](#) ajuda a difondre les activitats i notícies d'interès relacionades amb el llenguatge, incloent-hi les tesis que es llegeixen al DTCL, amb l'objectiu de generar comunitat al voltant dels estudis de lingüística, traducció i discurs, i que ja compta amb més de 1.300 seguidors.

Valoració

El centre vetlla perquè la informació sigui pública i arribi a tots els agents implicats.

En l'informe de seguiment anterior (de 21 de desembre de 2016) s'indicava que calia millorar la informació de la pàgina web, amb dues accions concretes: 1) incorporant a l'apartat de Garantia de qualitat de les titulacions del DTCL la informació del programa de doctorat (on es pot consultar l'autoinforme, i 2) incloure a la pàgina web del programa l'enllaç a la pàgina de qualitat. Les dues actuacions s'han dut a terme i actualment qualsevol persona que estigui interessada en els estudis de doctorat pot trobar la informació necessària de forma àgil i unificada en un únic espai. Per tant, considerem que aquest subestàndard s'assoleix amb excel·lència.

2.3 La institució publica el Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ) en què s'emmarca el programa de doctorat.

El pla de millora del SGIQ de 2015 preveia la publicació del SGIQ al web extern i no només a la intranet. Actualment l'apartat web del centre sobre garantia de la qualitat inclou un enllaç al SGIQ en què s'emmarquen els programes, des d'on es pot accedir al detall de tots els elements que en formen part. El contingut i l'accessibilitat de la informació pública sobre el SGIQ es consideren també molt adequats.

A més, cal destacar que dins el web del PDTCL hi ha un enllaç al SGIQ del centre, a més d'un apartat específic sobre el [sistema de garantia de qualitat del programa](#), en què s'exposen els mecanismes de control establerts per tal d'assegurar que les tesis que s'hi presenten compleixen amb tots els requisits de rigor i excel·lència que es demana.

Valoració

Aquest subestàndard s'assoleix amb excel·lència.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat

3. Introducció

El programa del doctorat es troba sota l'abast del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ) del Centre, juntament amb els graus i màsters del Centre.

El disseny del SGIQ en què s'emmarca aquest programa i la resta de titulacions del centre va ser certificat per l'AQU al 2011 i la seva eficàcia ha quedat demostrada en els dos processos d'acreditació al centre, en el qual les cinc titulacions avaluades van obtenir un resultat positiu d'aquest estàndard així com un resultat global favorable, dues d'elles en progrés d'excel·lència. El SGIQ ha sigut també avaluat positivament en el procés de seguiment del doctorat, en què els avaluadors van indicar als seus informes que: "Se analiza y valora adecuadamente la evolución de la eficacia del SGIC".

3.1 El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seu seguiment i la seva acreditació.

El centre compta amb el procés B0427 del SGIQ per dissenyar i aprovar un nou programa de doctorat. Aquest procés és molt adequat per als objectius als quals es dirigeix, ja que té en compte la participació dels principals grups d'interès, la normativa nacional i els referents internacionals, garantint la qualitat i pertinència de les noves propostes. Prova d'això és la Menció de Qualitat que va obtenir el programa sota la regulació de l'anterior RD el 2003 i la Menció d'Excel·lència el 2011.

Per fer el seguiment del desenvolupament del programa, el centre compta amb el procés B0436, que facilita als responsables l'anàlisi a partir d'un conjunt d'indicadors de qualitat. Aquests indicadors són facilitats per un Sistema d'Informació per a la Direcció (SID) que es valora molt positivament, si bé en el cas del doctorat es detecten mancances en què cal treballar (vegeu 3.2). Es considera que el procés de seguiment és una eina molt útil per identificar fortaleses i febleses i dissenyar, implementar i avaluar accions de millora tant a nivell de programa com de centre. L'evolució dels indicadors mostra, en efecte, que el procés contribueix a l'assoliment dels objectius pretesos.

A principis del 2017 es va treballar en l'adaptació del procés d'acreditació de grau i màster (B0437), per incloure el doctorat. Aquest procés, que existeix des del 2014, ha demostrat ser molt eficaç, tal i com demostren els resultats de les acreditacions d'anteriors graus i màsters. Tot i així, a principis de 2018, s'ha revisat per introduir millores. Un cop finalitzi aquesta primera acreditació del doctorat, es podrà valorar millor la seva utilitat i adequació, pel que fa al doctorat.

A la revisió del SGIQ de gener de 2017, s'adapta el procés B0428 d'extinció (i possible reverificació) de grau i màster, per incloure el doctorat. En aquesta mateixa revisió, en el cas de la modificació, s'unifiquen els processos B0429 (modificar un títol de grau) i B430 (modificar en un títol de màster) en un únic procés, que inclou el doctorat (B0430). Després d'aquestes adaptacions, els processos s'han revisat i millorat. Aquests processos es consideren molt adequats per als objectius als quals es dirigeixen.

3.2 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient dels programes de doctorat.

La gestió dels programes formatius té el seu principal suport en la disponibilitat d'informació completa, actualitzada i accessible per a l'anàlisi sistemàtica i la presa de decisions. Amb aquest objectiu, el centre disposa de diferents instruments i mecanismes de recollida d'informació sobre els resultats acadèmics i la satisfacció dels grups d'interès que, amb el Sistema d'Informació per a la Direcció com a element central, van ser valorats per l'anterior comitè extern d'acreditació com una de les fortaleses del SGIQ.

Aquests instruments s'han anat consolidant i ampliant al llarg dels anys. Així per exemple, a partir del pla de millora del propi sistema elaborat al 2015, es va incorporar l'enquesta de satisfacció del PDI i responsables acadèmics així com l'enquesta de satisfacció dels doctorands. La implantació de tots aquests instruments es considera suficient i adequada per identificar aspectes de millora al programa de doctorat, ja que es complementa l'anàlisi dels indicadors i dels resultats de les enquestes amb entrevistes i reunions periòdiques amb els estudiants i el professorat. Tot i així, el centre continua treballant igualment en la millora de la recollida d'informació, impulsant una enquesta específica sobre la formació rebuda en el programa als egressats del PDTCL. Quant als doctorands, tenint en compte el desplegament encara parcial del programa, es preveu també incorporar una enquesta en línia que permeti fer un seguiment dels mateixos a mig termini per poder valorar l'impacte del programa en la seva inserció laboral. D'altra banda, ateses algunes incoherències detectades entre els indicadors del programa facilitats per la Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat (UPEQ) de la UPF i les dades disponibles a la Secretaria del Departament, es considera necessari continuar treballant en la coordinació i comunicació entre les dues unitats, tal com s'està fent, per agilitzar el flux d'informació.

Concretament, per al programa de doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge inclou els processos següents, que garanteixen la recollida d'informació i els resultats rellevants per a la gestió eficient del programa (vegeu [processos](#)):

- B1017 Assignar tutor, supervisar i avaluar els doctorands
- B00895 Gestionar l'enquesta de satisfacció dels graduats
- B00989 Gestionar l'enquesta de satisfacció dels directores de tesi i doctorands

Valoració

La idoneïtat del SGIQ per a la recollida dels diferents indicadors del 6Q-SGIQ és totalment adequada, ja que ajuden a obtenir informació per poder elaborar els informes de seguiment i el plans de millora.

En l'informe de seguiment anterior (de 21 de desembre de 2016) s'indicaven dues accions adreçades a millorar la recollida d'informació per a la gestió del programa, que s'han dut a terme:

- Establir un treball conjunt entre l'Oficina Tècnica de Qualitat, la UPEQ i el centre per definir les necessitats actuals en matèria de dades. Aquesta acció no s'ha assolit encara de manera totalment satisfactòria, tot i que ha millorat. Considerem que s'ha de continuar treballant per tal de millorar el flux d'informació entre les dues unitats i el centre.
- Crear un repositori web únic, en obert, que serveixi al centre com a font principal de dades per al seguiment de la qualitat dels programes, amb els indicadors de tots els estudis, grau, màster i doctorat, de totes les titulacions, actualitzats corresponentment cada curs.

Actuacions específiques del PDTCL

A continuació, valorem algunes de les actuacions específiques dirigides a millorar els resultats obtinguts del Doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge.

El curs 2012-2013 es va iniciar un programa de tutoria acadèmica per a cada cohort de doctorat, de manera que un tutor acompanya l'estudiant des que inicia el doctorat fins que l'acaba. Això permet fer un seguiment detallat i individualitzat de cada estudiant, assessorar-lo en cada fase del procés acadèmic (formació del primer any, elecció del(s) director(s) de tesi, estada, tràmits de pròrroga i interrupció (si escau), avaluació anual, etc.

Aquest programa de tutoria és molt ben valorat pels doctorands, ja que des de l'inici saben qui és el seu interlocutor i les funcions que té, de manera que els és un suport per resoldre dubtes i superar possibles entrebancs amb què es troben.

Valoració

La valoració d'aquestes accions és molt positiva, ja que la demanda d'admissions per al programa de doctorat no ha deixat de créixer des del curs 2013-2014. Tanmateix, tot i que el grau d'implantació dels instruments previstos per a la recollida d'informació està molt ben planificada i és molt àmplia i recull informació de tots els agents implicats, no disposem encara de dades significatives sobre el grau de satisfacció dels alumnes doctorats, perquè el programa de doctorat encara no ha estat implementat de manera completa.

En l'informe de seguiment (de 21 de desembre de 2016) s'indicava que s'iniciaria un seguiment dels doctors del programa a mitjà termini per tal de valorar l'impacte del doctorat en la inserció laboral, a través d'una enquesta en línia, però no es va poder dur a terme amb èxit. Proposem implementar-la a l'inici del curs 2018-2019 (primera quinzena d'octubre) i establir aquesta data de manera periòdica cada curs per poder recollir les dades dels nous doctors, tot i que seria convenient esperar un lapse de temps una mica més ampli per poder valorar adequadament l'impacte del doctorat en la inserció laboral tenint en compte les enquestes a cohorts senceres.

3.3 El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El centre compta amb el procés B0992 del SGIQ per revisar i actualitzar el propi sistema, assegurant la seva vigència, utilitat i millora contínua. Des de la seva implantació, les revisions del SGIQ han donat lloc a propostes de millora que el centre ha anat desplegant al llarg d'aquests anys o està actualment en vies d'implantar. Juntament amb l'avaluació interna, és important destacar també la utilitat que han tingut, en la revisió i millora del sistema, les avaluacions externes dutes a terme al centre.

La versió aprovada al gener de 2017 apodera el centre en la implementació dels processos, oferint un model flexible que faciliti la seva adaptació, i en formalitza alguns de nous. Concretament, aquesta nova versió del SGIQ i la pròpia del centre aprovada al febrer de 2018, respon a les necessitats actuals derivades de la nova organització de les unitats acadèmiques iniciada pels òrgans de govern de la Universitat i incorpora alguns processos relatius al doctorat que fins ara no hi estaven recollits (B00018, B00019 i B0989).

Valoració

El Pla de millora del SGIQ i el seu pla de compliment segueix una actualització periòdica rigorosa i recull millores en les accions previstes de manera continuada, de manera que considerem que aquest subestàndard s'assoleix adequadament. Així, per exemple, s'ha superat amb èxit la dificultat i manca d'articulació pel que fa al grau de satisfacció del PDI en relació amb la universitat, però encara s'han d'implementar altres accions que s'han previst o fer l'adaptació a les noves unitats de coordinació acadèmica per tal d'assegurar el seguiment de la qualitat i la millora contínua de les titulacions que s'hi imparteixen, procés que es reprendrà quan s'aprovin els nous Estatuts de la universitat.

Estàndard 4: Adequació del professorat

4.1 El professorat té una activitat de recerca acreditada.

Presentem dues taules amb dades sobre la recerca del professorat del programa. A la primera s'hi consignen dades referides a la totalitat dels professors del programa actius el 2016-2017:

	2016-2017
Total de professors del programa	58
Projectes de recerca competitiu en vigor en què l'IP sigui professor del programa	27
Professors que participen en projectes de recerca competitiu vigents	40
Professors que són primer IP en projectes de recerca competitiu vigents	17
Contribucions científiques del professorat rellevants en l'àmbit del programa : articles	75
Contribucions científiques del professorat rellevants en l'àmbit del programa : llibres	15
Contribucions científiques del professorat rellevants en l'àmbit del programa : capítols	114
Professors del programa amb sexenni viu (PDI amb sexenni viu / director de tesi que pot obtenir sexenni)	23

La major part dels professors del PDTCL participen en projectes de recerca competitiu, sigui com a IP, sigui com a membre de l'equip de recerca del projecte. En el PDTCL hi ha 27 projectes de recerca l'IP dels quals és professor del programa. Vist des de la perspectiva dels professors, trobem que 17 dels professors del programa són primer IP d'almenys un projecte competitiu (63% del total de projectes); òbviament els professors amb més anys de rotatge i/o els que tenen una dedicació (quasi) exclusiva en recerca (ICREA) lideren més d'un projecte. És interessant de notar que totes les línies de recerca del programa tenen en aquest moment almenys un projecte liderat per un membre del programa. (Cal afegir aquí que la convocatòria SGR 2017, resolta el febrer de 2017, ha donat com a resultat 9 grups de recerca competitiu reconeguts, 6 dels quals amb finançament.) Tot plegat mostra que la distribució del professorat entre les diverses línies d'investigació del programa és adequada.

Per altra banda, l'activitat en recerca dels professors del programa es mostra també en el nombre de publicacions que en conjunt han produït. El curs 2016-2017 els professors del PDTCL han fet un total de 204 publicacions, que equival a una mitjana d'exactament 3,5 publicacions per investigador. En totes les línies de recerca s'han produït publicacions de manera bastant uniforme: la mitjana de publicacions per persona/línia va de 2,5 publicacions a 6 publicacions. En general, la distribució desigual es pot explicar per les especificitats de la recerca de cada àmbit i per les característiques del personal investigador de cada línia (haver quedat sense investigador sènior recentment, tenir investigadors ICREA amb dedicació quasi exclusiva a la recerca, etc.). Corroborant les dades anteriors, també és bastant alt el nombre de professors del programa amb sexenni viu (ja siguin PDI amb dret a participar en les convocatòries de sexennis o bé directors de tesi que no hi poden participar però als quals el departament reconeix un nivell de recerca que els permetria d'obtenir el sexenni).

En una segona taula es consignen dades relatives als professors del programa que han dirigit les tesis llegendes el curs 2016-2017; es presenten per separat les dades relatives als directors de tesis llegendes durant aquest curs que pertanyien a programes anteriors (POP) i als directors de tesis que pertanyien al PDTCL:

2016-2017	POP		PDTCL	
Nombre total de tesis llegendes	5		13	
Nombre de directors de tesis llegendes	6		9	
Nombre de directors de tesis llegendes amb sexenni viu (PDI amb sexenni viu / director de tesi que pot obtenir sexenni)	1	16,66%	8	88,88%
Nombre de directors de tesis llegendes que són IP en projectes de recerca competitiu	3	50%	5	55,5%

Respecte dels professors que han dirigit les tesis defensades durant el curs 2016-2017, cal dir que el nombre de tesis llegendes en el PDTCL és encara una mica baix per treure'n conclusions. Observant les dades agregades, el total de professors implicats és de 15; aquest nombre és inferior al de tesis defensades, a causa que hi ha investigadors que n'han dirigit més d'una (cas de 3 professors); i d'aquests 15 professors del programa, 9 tenen un sexenni viu (el 60%) i 8 són IP de projectes de recerca competitiu (el 53,33%). Observant les dades per separat, es veu que les del programa actual mostren una bona tendència: dels 9 professors que han dirigit tesis en el PDTCL, 8 tenen un sexenni viu (el 88,88%) i 5 són IP de projectes de recerca competitiu (el 55,55%).

En una tercera taula es presenten dades específiques referides als articles publicats pels professors que han dirigit tesis; aquestes dades s'han de contextualitzar en els nivells de producció científica habituals en el camp de les humanitats:

	2016-2017
Professors del programa que han dirigit tesis	13
Publicacions rellevants dels professors que han dirigit tesis : articles en els primers quartils (font : Journal Metrics, SCOPUS)	Q1 : 7 Q2 : 2

Valoració

En conjunt, el PDTCL proporciona als seus doctorands un entorn de recerca actiu, distribuït per línies de recerca, en les quals es produeixen resultats científics (publicacions) i es du a terme recerca en entorn cooperatiu (projectes), sovint liderat des de la pròpia línia de recerca (IP). Tot i que és millorable, l'estructura de recerca del professorat del PDTCL és potent i suficientment ben distribuïda per satisfer les necessitats formatives dels doctorands del programa. Aquest subestàndard, doncs, s'assoleix molt adequadament.

4.2 El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

El nombre total de professors del PDTCL és de 58. Aquests professors estan distribuïts en 10 línies de recerca. Aquestes línies de recerca tenen un nombre variat de professors inscrits en funció de factors derivats de la seva subdisciplina i també de l'evolució del grup d'investigadors dins el DTCL. En general, però trobem una distribució raonable en funció de la recerca que s'hi fa, de manera que, independentment de la seva dimensió, totes les línies tenen, com hem vist, almenys un projecte liderat per un membre de la línia.

En tenir en el PDTCL al voltant de 110 doctorands matriculats cada any (exactament 104 al final del curs 16-17, als quals es sumen els 37 doctorands de nou accés el 17-18), la distribució mitjana és de 2 doctorands per investigador. La distribució real, però, no és homogènia; hi ha professors amb un nombre més alt de doctorands i n'hi ha d'altres que no en tenen cap. En general, el PDTCL tendeix a promoure les codireccions de tesi, sempre que hi hagi alguna raó acadèmica que ho justifiqui, com poden ser el caràcter interdisciplinari de la recerca o el fet que un dels directors sigui un investigador júnior.

Els doctorands es distribueixen de forma natural entre les línies de recerca, en funció de la seva investigació particular, i la Comissió Acadèmica no ha tingut mai en tots els anys cap problema en l'adjudicació de directors de tesi per a tots els estudiants matriculats a primer.

En general, la Comissió Acadèmica considera que tot investigador doctor del DTCL té capacitat per dirigir una tesi; els criteris generals que segueix la comissió per designar el(s) director(s) de tesi són els següents:

- el(s) director(s) designat(s) serà expert en l'àrea en què s'inscriu la recerca que vol fer l'estudiant
- quan existeixin arguments acadèmics per fer-ho, i especialment en els casos de recerca clarament interdisciplinària i de col·laboració amb altres universitats o institucions de recerca, s'afavorirà la direcció de tesi compartida

- en la designació del(s) director(s) de tesi es tindrà en compte, de manera preferent, l'opinió de l'estudiant
- s'evitarà una concentració desmesurada de tesis en un únic director i es vetllarà per una distribució equilibrada entre els professors que són en disposició de dirigir tesis (tendint a no assignar més de dues direccions de tesi anuals en solitari o quatre en codirecció).

En el cas de doctors joves, la Comissió prefereix que s'iniciïn en la tasca de direcció de tesi en col·laboració amb algun altre doctor experimentat.

Amb l'ajuda de la tasca d'orientació prèvia del tutor corresponent, cada any la Comissió ha designat els directors de tesi de manera satisfactòria, tant per als doctorands com per als directors i la mateixa Comissió. (L'enquesta de satisfacció feta per la universitat als doctorands, i tancada amb data de gener del 2018, indica que el director de tesi i l'equip de recerca a què pertany van ser els motius principals per a l'elecció del programa de doctorat.)

En la seva tasca de direcció de tesis, els professors compten amb el suport de l'equip de tutors del programa que, juntament amb el coordinador, estan al cas de les incidències que es produeixen en el dia a dia.

Valoració

El professorat del PDTCL és suficient, té una dedicació adequada i està distribuït adequadament entre les línies de recerca en funció de les àrees en què efectivament s'estan dirigint tesis en el programa. Per tant, considerem que aquest subestàndard s'assoleix adequadament.

4.3 El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.

Els graduats que volen accedir al PDTCL han d'obtenir un aval d'un professor del programa; això els requereix entrar en contacte amb algun investigador del programa per obtenir-lo. Normalment, si el candidat no coneix personalment ningú del programa (si no ha cursat algun dels màsters que ofereix el DTCL), és dirigit al coordinador d'un grup de recerca relacionat amb el tema de recerca proposat. D'aquesta manera a l'interior de cada grup es gestiona la distribució de les direccions de tesi, de manera que es demana a tots els membres del grup actius en recerca que assumeixin un nombre raonable de tesis.

El propi aval que es demana com a requisit per a l'accés al PDTCL és un mode de promoure la direcció de tesis; el contacte del candidat amb el professor i tota la discussió que condueix al consens d'una proposta de recerca són, de fet, estímuls perquè el professor assumeixi la futura direcció d'aquesta tesi.

Durant el primer trimestre del curs, la gestió del coordinador del programa i del tutor corresponent per tal que tots els doctorands tinguin una proposta de director(s) abans de Nadal és una altra de les accions encaminades a fomentar la direcció de tesis dins el col·lectiu de professors del PDTCL.

Finalment, de manera oficial, el DTCL reconeix la tasca de direcció de tesis amb la compensació de 30 HD de dedicació als professors que han dirigit una tesi defensada satisfactòriament, compensació que s'aplica en el curs posterior al de la defensa.

Valoració

L'assumpció de direccions de tesis no és ara per ara un problema en el PDTCL i aquest subestàndard s'assoleix amb excel·lència.

4.4 El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

Entre el professorat del PDTCL hi ha 8 professors estrangers (15 %). Al PDTCL hi ha actualment en curs 10 tesis en règim de cotutela (més alguna que s'està tramitant); i en els anys recents s'han defensat 7 tesis fetes en règim de cotutela.

Per altra banda, els tribunals de tesis tenen un nombre elevat de membres estrangers; a més, aquest nombre sembla proporcionalment creixent:

- el curs 15-16, en les 27 tesis llegides hi va haver 26 membres estrangers (6 tesis amb dos membres del tribunal estrangers, 14 amb un membre estranger, i 7 sense cap membre estranger)
- el curs 16-17, en les 18 tesis llegides hi ha hagut 22 membres estrangers (7 tesis amb dos membres del tribunal estrangers, 8 amb un membre estranger, i 5 sense cap membre estranger).

En el context de la internacionalització del programa, també és rellevant el nombre d'estudiants que s'han doctorat amb una menció internacional; atès que l'històric de dades és molt limitat, hi hem inclòs les dades corresponents als programes anteriors (POP), en els quals es podia obtenir la menció europea. Les dades desglossades (amb els percentatges agregats) són les següents:

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016		2016-2017	
	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció
POP (europea)	13	3	8	3	9	3	21	6	5	1
PDTCL (intern.)	-	-	-	-	2	-	4	-	13	5
% agregat		23,1%		37,5%		27,27%		24%		33,3%

En aquests anys hi hagut sempre un percentatge superior al 23% de tesis llegides que han obtingut la menció europea o internacional.

A l'informe anterior s'indicava que aquesta era una línia en la qual hi havia camp per millorar, ja que el grau d'intercanvi i col·laboració internacionals que tenim han de permetre que molts més estudiants es doctorin amb la menció internacional. Les dades més recents apunten a una clara millora: al 33,3% de tesis amb menció del curs 16-17 (38,5% en les del PDTCL), cal afegir-hi el fet que 2 de les 5 tesis que ja s'han llegit dins el programa el curs 17-18 han obtingut la menció (40%).

Finalment, cal indicar que és habitual la participació de professorat estranger en els seminaris que organitzen els grups de recerca del departament, seminaris dels quals es beneficien directament els doctorands del programa.

Valoració

Atesa la varietat d'àmbits en què es mou el PDTCL, aquesta distribució és raonable i l'estàndard s'assoleix molt satisfactòriament. Cal tenir en compte que hi ha combinacions lingüístiques, o experteses específiques, per a les quals és difícil trobar experts en els centres de recerca estrangers. A més, hi ha un nombre considerable de doctorands estrangers: el fet que obtinguin el seu doctorat a Catalunya ja és un senyal clar d'internacionalització del programa.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

La Universitat Pompeu Fabra es va acollir de seguida al pla estratègic de la Red de Bibliotecas Universitarias (REBIUN) que promovia la construcció d'un nou model de biblioteca universitària anomenat CRAI, sigla de *centre de recursos per a l'aprenentatge i la investigació*, entès com un entorn dinàmic on s'integren tots els serveis universitaris que donen suport a l'aprenentatge i a la recerca relacionats amb el món de la informació i les noves tecnologies.

En aquest sentit, la Universitat Pompeu Fabra posa a disposició dels doctorands espais específics per a l'estudi i la recerca dels estudiants de doctorat i de postgrau. En el cas concret del PDTCL, hi ha dues sales reservades per als doctorands a l'edifici del CRAI (50.301 i 50.303), conegut com La Fàbrica, del Campus de Poblenou, on a més de punts de treball, hi ha també taquilles on els estudiants poden deixar el material que desitgin, al marge que poden anar també a qualsevol altre centre del campus universitari de la UPF.

Per la seva banda, el Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge, en la mesura de les seves possibilitats, contribueix a l'oferta de recursos convocant cada curs entre 5 i 10 beques predoctorals, procedents del pressupost PAD i amb suport dels grups de recerca, a més de cinc contractes de suport a la docència (vegeu 5.2). Per als beneficiaris d'aquests contractes, el DTCL els ofereix accés a un despatx compartit amb altres doctorands o personal en formació, agrupats per àmbits i grups de recerca. Cal tenir en compte que el Departament gestiona l'ús de l'espai dels grups de recerca, de manera que en l'última redistribució cada grup disposa d'un despatx de recerca (la mida del qual varia segons la dimensió del grup), que cada grup pot fer servir segons el seu criteri o necessitats, per a investigadors visitants, per a doctorands sense beca, per a estudiants de grau o màster que col·laboren amb el grup, per a reunions de treball, etc. A més, el Departament ofereix a tots els doctorands, al marge que tinguin beca o no, [ajuts de suport a la recerca](#), per assistir a congressos, publicar en revistes d'impacte, fer estades de recerca, etc. (vegeu 6.1, per a més detall).

Quant als diversos serveis que s'hi ofereixen, cal destacar-ne dos d'especialment útils per als doctorands: d'una banda, el [servei de préstec de documents](#), que els permet tenir en préstec fins a un màxim de 30 documents per un període de 14 dies, i de l'altra, el [servei de préstec d'ordinadors portàtils](#), amb connexió als recursos d'informació electrònics, que té una durada de 4 hores, renovable si no hi ha usuaris en llista d'espera.

També es proporciona als doctorands una adreça de correu electrònic. L'adreça que la Universitat Pompeu Fabra proporciona a tots els seus estudiants, tant de grau com de postgrau, té un format molt marcat (nom.cognom + 2 dígit + @ + estudiant.upf.edu), fet que, per als doctorands, comporta dos problemes: a) es creen greuges comparatius entre els estudiants de doctorat, ja que els doctorands que gaudeixen de beca (FI, FPU, beques dels països d'origen) o que tenen un contracte predoctoral o de personal de suport a la recerca són tractats també com a PDI, amb una adreça de correu més fàcil de donar (nom.cognom@upf.edu), que proveeix d'una identitat més clara i integra més en la comunitat universitària, i atorga una imatge més professional i acadèmica de cara a participar en congressos i fòrums acadèmics diversos, o enviar propostes d'articles a revistes indexades; b) el fet de tenir aquesta adreça de correu implica també diferències de tractament en la resta de recursos de la Universitat (condicions de préstec bibliotecari, accés a cursos del CLIK, etc.). Per aquesta raó, el curs 17-18 s'ha gestionat ja amb els serveis informàtics de la universitat una millora que constava com a proposta en l'informe anterior: l'assignació a cada doctorand del PDTCL d'una adreça electrònica en el format estàndard del personal de la universitat: [nom.cognom@upf.edu](#).

Tota aquesta oferta de recursos materials s'avaluen a través d'una enquesta elaborada per la [Unitat de Projectes, Estudis i Qualitat](#), que es va enviar a tots els alumnes de doctorat, de la mateixa manera que es fa amb els [graus](#) i els [màsters](#), el gener de 2018, de la qual extraïem les dades següents. Podem considerar que els resultats són representatius perquè hi ha hagut un 52,8 % de respostes (75 respostes de 142 doctorands), que respon al perfil del doctorand del programa, ja que la distribució per sexe, edat, nacionalitat i universitat de procedència són molt similars a la des doctorands matriculats. Assenyalem aquí les tendències més generals que hi sobresurten (amb puntuacions de 0 a 5):

- el grau de satisfacció respecte del doctorat que estan cursant és d'un 4
- el grau de satisfacció en la relació amb el(s) supervisor(s): 4,5
- els recursos materials de què disposen per fer la tesi: 4,2
- el grau de satisfacció en relació amb les expectatives inicials: 3,9

Valoració

L'organització dels recursos materials que ofereixen la UPF i el DTCL assoleix de manera suficient els requisits bàsics que necessiten els estudiants de doctorat.

5.2 Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

El CRAI de la Universitat Pompeu Fabra posa a disposició de tota la comunitat universitària diversos serveis que donen suport al procés d'aprenentatge a través de la seva pàgina

[web](#), alguns dels quals són especialment útils per als doctorands, com ara llistes d'[eines 2.0](#), unes orientacions per [publicar a revistes científiques](#) o una guia per a l'[edició de la tesi](#). Així mateix, el CRAI del campus de Poble Nou, a petició de la coordinació del PDTCL, organitza cada any, dins l'oferta formativa del primer any de doctorat, diverses sessions orientades a l'àmbit de la traducció i les ciències del llenguatge:

- sessió introductòria, adreçada especialment als doctorands procedents d'altres universitats, sobre com moure's per la biblioteca i els serveis que ofereix;
- sessió sobre bases de dades temàtiques i multidisciplinàries, i eines per gestionar i compartir informació;
- sessió sobre el gestor de referències bibliogràfiques Mendeley;
- sessió sobre publicació científica: com i on publicar

L'orientació del doctorand després del primer any, i sobretot en el moment de publicar el primer article, la porta a terme el grup de recerca en col·laboració amb el CRAI (decidir el propi nom com a investigador, obrir l'ORCID, obrir perfil a ResearchGate, etc.).

D'altra banda, la Universitat Pompeu Fabra, des del Centre per a la Innovació en l'Aprenentatge i Coneixement - Center for Learning Innovation and Knowledge ([CLIK](#)), ofereix al personal docent i investigador diversos cursos i seminaris (presencials, semipresencials i en línia) destinats a actualitzar el model educatiu, impulsant la innovació docent, promovent els processos de docència i aprenentatge i incorporant les eines, recursos i tendències que han de permetre una optimització pedagògica. Hi destaca especialment el curs de formació inicial en docència universitària ([FIDU](#)), amb dos itineraris definits: un, per al professorat de nova incorporació (d'una durada de 170 hores, equivalents a 7 ECTS; el curs 2016-2017 el van cursar 2 persones) i l'altre, per al professorat que fa tres anys com a mínim que fa docència i que vol millorar les estratègies docents (de 80 hores, corresponents a 3 ECTS). Entre els cursos de formació contínua que ofereix el CLIK, destaquen els següents:

Acció formativa 2016-2017	Nombre de participants del PDTCL
¿Para qué y cómo evaluamos los aprendizajes?	1
Bones pràctiques en infografia i visualització de dades	1
Charismatic teaching techniques	1
Com tenir el teu CV al dia: eines i suport	2
Diseño de investigación y paquete estadístico SPSS	3
Dona a conèixer la teva recerca: com difondre, comunicar i millorar el teu posicionament científic i de divulgació	1
Eines per avaluar les teves publicacions per les convocatòries de l'AQU, ANECA, etc.: factor d'impacte, quartil, índex h, etc.	2
Eines per educar ments creatives. Ensenyar a aprendre	2
How can research and teaching work together?	4
Metodologies i estratègies per a la igualtat de gènere a l'aula	1
Publicació en accés obert: els drets d'autor, les llicències CC i polítiques europees i estatals (H2020, Plan Estatal)	1
Taller per actualitzar els teus perfils d'investigador: ORCID, ResearchID, ScopusID i Google Scholar	1
Teaching in Culturally and Linguistically Diverse University Classrooms	1
Webinar: 5 eines TIC per a fer activitats dins i fora de l'aula	1
Writing great papers in high impact journals: an introduction for researchers	9
XIV Workshop sobre temes transversals per a la docència: Storytelling para impactar en el aula	1

Acció formativa 2017-2018 (1r trimestre)	Nombre de participants del PDTCL
Aprofita tot el potencial de LinkedIn Personal i per la docència.	1
Comprendre críticament textos digitals i en paper	3
Disseny de recerca i paquet estadístic SPSS	14
Escuela de verano: "Para una investigación responsable, RRI"	3
IEEE Author's Workshop	1
Intel·ligència emocional per a docents universitaris	2
Mendeley: gestor de bibliografia	2
Organització i Gestió del temps	5
XV Workshop sobre temes transversals per a la docència: Aprenentatge basat en jocs i gamificació a la docència	3

Així mateix, cal destacar que l'[Oficina de Mobilitat i Acollida](#) preveu diverses activitats d'acollida per als estudiants internacionals que els assisteix en la incorporació a la universitat i els orienta en altres aspectes no acadèmics (allotjament, requisits legals en el cas d'estudiants no comunitaris, etc.).

Quant a la incorporació al mercat laboral, la Universitat Pompeu Fabra ofereix els serveis de l'[Oficina d'Inserció Laboral](#), per bé que està molt orientada als pregraduats i nous graduats, tant pel que fa a l'oferta de pràctiques, fent d'enllaç entre estudiants i empresa, com a l'orientació i el desenvolupament professional i l'emprenedoria, i és un aspecte que en l'enquesta de satisfacció obté una nota suficient (2,6), tant per part dels directors de tesi com dels doctorands. En aquesta línia, però, el Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge ofereix cada curs cinc contractes predoctorals per a estudiants matriculats o admesos en el programa de doctorat del DTCL. Una comissió de selecció, amb el vistiplau de la Comissió de Postgrau, Recerca i Doctorat, s'encarrega d'escollir els beneficiaris d'aquests contractes, segons el seu currículum, una mostra de producció científica, l'adequació de la formació a les necessitats docents del DTCL i l'aval de dos professors o investigadors. Amb aquests contractes, els doctorands reben un ajut pel preu públic dels crèdits acadèmics de la matrícula de doctorat i de la tutoria de tesi, amb independència que sigui estudiant comunitari o no, reben una remuneració corresponent a la de personal investigador predoctoral en formació, i s'integra en tasques de recerca i de formació acadèmica, incloent un màxim de 60 hores anuals de docència presencial. Aquests contractes DTCL són prorrogables durant dos anys si els beneficiaris obtenen una avaluació positiva de la seva activitat, i constitueixen una manera d'adquirir experiència docent i ampliar el ventall d'opcions laborals a què s'hauran d'enfrontar un cop presentin la tesi: s'ha de tenir en compte que l'àmbit de la traducció i les ciències de llenguatge és un àmbit que tradicionalment s'ha vist com a professionalitzador, enfocat a la docència i la traducció professional, i el doctorat és un valor que es té en compte essencialment en el context acadèmic universitari.

Valoració

La Universitat ofereix recursos suficients de manera general: els recursos oferts pel CRAI són molt complets pel que fa al suport a l'aprenentatge, els del CLIK són restringits al personal docent i investigador, i l'Oficina d'Inserció Laboral s'adreça sobretot als estudiants no doctors.

En l'informe de seguiment de desembre de 2016, es va proposar com a millora oferir als doctorands de tercer any una sessió específica, preparada conjuntament amb el [Servei de Recerca](#) de la universitat, sobre programes d'incorporació de personal (Marie Curie, Ramón y Cajal, Juan de la Cierva, Beatriu de Pinós, etc.), per tal d'orientar i incentivar els

doctors que volen seguir amb la recerca. La implementació d'aquesta proposta no s'ha dut a terme, perquè el CLIK ha incorporat en la seva oferta dues accions dins el programa CÍCLIKS, orientats al període postdoctoral: "After your PhD, wake up and face reality" i "Your post-PhD dream job: academic or not?", que el curs 2016-17 van tenir lloc l'1 de desembre de 2016 i el 14 de juny de 2017, respectivament. Cal, però, garantir que el CLIK obri aquestes dues accions concretes a tots els doctorands, i no només al PDI.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats

6.1 Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.

Les activitats formatives, l'avaluació continuada del progrés dels doctorands i l'avaluació final prèvia a l'autorització del dipòsit de la tesi en el PDTCL estan estretament relacionades amb el sistema organitzatiu del programa.

Els instruments de què disposa el PDTCL per obtenir resultats excel·lents i assegurar que els doctorands han assolit les competències previstes un cop acabat el període formatiu són essencialment tres: els grups de recerca associats al PDTCL, la seva Comissió Acadèmica i els tutors dels doctorands. Cada un amb tasques específiques diferents, tots tres actors treballen coordinadament amb la finalitat d'oferir un entorn formatiu adequat per als doctorands del PDTCL, en el qual s'emmarca també la tasca més personal del director de tesi. (En aquest punt cal subratllar que l'enquesta de satisfacció feta per la universitat als doctorands, i tancada amb data de gener del 2018, dona resultats molt bons pel que fa als directors de tesi i al seguiment de la recerca doctoral en conjunt, amb totes les valoracions situades en el quartil més alt.)

A més de fornir els directors de tesis, els grups de recerca proporcionen un ambient de recerca propici per al desenvolupament de les activitats de recerca dels investigadors en formació. Essent diverses com són les línies de recerca del PDTCL, amb objectius i metodologies molt diferents, els grups de recerca són l'entorn adequat per immersir-se en un ambient propici per al desenvolupament de la recerca (que per als doctorands es canalitza en activitats com seminaris de discussió, de lectura, tutories especialitzades i sessions conjuntes de familiarització amb les metodologies pròpies del grup). D'aquesta manera, el PDTCL és capaç de proporcionar als seus doctorands tant un entorn específic per a la seva recerca com un marc més ampli on es contempen aspectes de transversalitat en la recerca i d'interacció amb investigadors d'altres àmbits de recerca. Això permet, per exemple, facilitar l'ús de mètodes d'anàlisi del discurs per analitzar interaccions en l'aula de llengües estrangeres (aprenentatge + discurs), o usar tècniques informàtiques per fer propostes per a diccionaris bilingües (lingüística computacional + lexicografia + traducció).

Els tutors dels doctorands són investigadors actius del PDTCL als quals el Departament encarrega aquesta tasca formativa; són nomenats en començar el primer curs per a tots els estudiants que comencen aquell any, i actuen com a tutors dels doctorands durant tot el seu període formatiu (3 o 4 anys). La seva tasca té dues dimensions: de cara als doctorands i de cara al programa i la Comissió Acadèmica. En relació amb els doctorands,

el tutor té com a tasca principal donar-los suport en aquelles qüestions acadèmiques que els afecten (proposta de director(s) de tesi; presentació del pla de recerca; modificació, si escau, del pla de recerca després de la seva avaluació per una comissió específica; presentació de l'actualització del pla de recerca al final cada curs; organitzar el tancament de la tesi; sol·licitar una codirecció...). En relació amb el programa i amb la Comissió Acadèmica, el tutor garanteix que tots els estudiants tenen un interlocutor uniforme, independentment del grup de recerca al qual pertanyen i del seu director de tesi, i fa el seguiment que la Comissió Acadèmica requereix per a la correcta supervisió del programa, per al seguiment continuat dels doctorands, i per a la seva avaluació cada final de curs.

La Comissió Acadèmica del PDTCL té l'objectiu principal de garantir que els doctorands del programa assoleixin les competències previstes, cosa que implica necessàriament que progressin adequadament durant els anys en què dura la seva formació doctoral i que el seu treball i formació cristal·litzi en una tesi de qualitat amb impacte en la seva àrea de recerca. Un primer aspecte a tenir en compte és que en la Comissió hi ha un investigador de cada grup de recerca, de manera que hi ha representades totes les línies de recerca vinculades al programa; això fa que les orientacions de la Comissió tinguin en compte totes les perspectives de recerca del programa i que les seves decisions siguin adequades també per a totes elles.

En començar el curs, un cop els estudiants estan matriculats, la Comissió nomena el tutor dels estudiants que comencen el programa aquest curs; seguidament, després d'uns tres mesos d'activitat, la comissió demana als doctorands que proposin un o més doctors com a possibles directors de la seva tesi; amb aquesta informació (i, si escau, la que els tutors hi afegeixen), la Comissió procedeix al nomenament del(s) director(s) de la tesi, tenint en compte la proposta del doctorand i la propietat acadèmica d'aquesta proposta; la Comissió encoratja les codireccions de tesi en el cas de projectes de recerca clarament interdisciplinaris o metodològicament complexos.

Un cop nomenat(s) el(s) director(s) de tesi, cada doctorand ha de presentar un Pla de recerca detallat, segons un esquema i unes instruccions preparats per la Comissió Acadèmica. Aquest Pla de recerca ha de ser defensat davant una comissió formada per tres investigadors, només un dels quals pot ser membre del mateix grup de recerca que el director. (Noteu que la finalitat d'aquest requeriment –que dos membres de la comissió específica no pertanyin al grup de recerca– és que des de ben aviat el doctorand tingui relació amb investigadors d'altres grups de recerca.)

Durant tot el curs, la Comissió atén les qüestions que sorgeixen (per exemple, a través dels tutors) i va fent el seguiment dels doctorands continuadament (tant en el primer curs com en els següents). En acabar el curs (juliol), la comissió avalua els doctorands de tots els cursos. Per a això compta amb la informació consignada en el document d'activitats de cada doctorand i amb l'informe que proporciona el tutor de cada grup de doctorands. En aquesta avaluació la Comissió té en compte el progrés en la recerca doctoral: en el primer curs, la valoració de la comissió específica sobre el pla de recerca defensat; i en els altres cursos, l'informe de seguiment del seu pla de recerca que fa el doctorand i l'informe del(s) director(s) de la tesi) i el conjunt d'altres activitats formatives que ha dut a terme durant el curs.

Finalment, la darrera actuació de la Comissió Acadèmica és l'autorització, si escau, del dipòsit de la tesi. Per a això, la Comissió demana un informe valoratiu de la qualitat i originalitat de la tesi a dos experts en el tema de recerca que siguin externs al PDTCL i a la

UPF. Un cop obtinguts aquests informes – si són positius, i vista la tesi, l'informe del(s) director(s) i la proposta de tribunal que fan el(s) director(s)–, la comissió autoritza el dipòsit de la tesi. (Noteu que inicialment la Comissió Acadèmica demanava als directors que presentessin ells mateixos el seu informe i dos informes d'experts externs al PDTCL. El curs 2014-2015 la comissió va veure un cas en què, a parer seu, la tesi no estava suficientment a punt, tot i que el director va presentar dos informes externs, però molt superficials i que no justificaven la seva valoració positiva de la tesi. Arran d'això, es va modificar el procediment, de manera que des del curs 2015-2016 la mateixa Comissió Acadèmica és la que demana els informes externs.) (Noteu també que en aquest període de cinc anys la Comissió Acadèmica ha denegat el dipòsit d'una tesi –i ha suggerit al doctorand i al director un pla de millora que, havent-se seguit, ha permès un any després de presentar, dipositar i defensar una tesi adequada– i ha rebut un informe extern negatiu –que ha comportat un revisió de la tesi, per poder-la dipositar i defensar uns mesos més tard del previst inicialment.)

El PDTCL distingeix entre les activitats formatives específiques del primer any i la resta. En el seu primer curs els doctorands han de seguir activitats formatives encaminades a posar les bases per a la seva activitat investigadora durant el període formatiu. Actualment aquestes activitats (algunes obligatòries per a tots els doctorands i d'altres obligatòries només per a alguns) són les següents:

- Seminari de doctorat (obligatori), on es presenten instruments útils per a la recerca (bases de dades bibliogràfiques, sistemes de gestió bibliogràfica, impacte de publicacions...), orientacions sobre metodologia de la recerca doctoral (panoràmica general de la metodologia de la recerca en els àmbits de traducció i ciències del llenguatge, orientacions i suggeriments per preparar un pla de recerca...) i tesis que la Comissió Acadèmica considera exemplars metodològicament, presentades (normalment) per doctors que han defensat la seva tesi en els darrers anys en el PDTCL. El seguiment d'aquest seminari el fan el tutor dels doctorands de primer any i el coordinador del programa.
- Seminari de doctorat addicional (obligatori per a alguns doctorands), centrat en l'àmbit de recerca específic en el qual es desenvoluparà la recerca predoctoral del doctorand; la conveniència, o no, de seguir un seminari d'aquest tipus és avaluada en la tutoria inicial del candidat (que es fa abans de la matrícula). Aquest seminari és especialment adequat per als doctorands que no han rebut la formació de màster en un entorn de recerca similar al del PDTCL. El seguiment d'aquest seminari el fan els investigadors responsables de l'activitat i el tutor de l'estudiant.
- Seminari de metodologia i pràctica de recerca (obligatori per a alguns doctorands), centrat en la formació metodològica en l'àmbit en el qual es desenvoluparà la recerca (en anàlisi lingüística, tècniques experimentals, anàlisi de corpus, construcció de prototipus, mètodes qualitius...) i en el desenvolupament d'algun treball pràctic de metodologia. La conveniència, o no, de seguir aquesta activitat és avaluada en la tutoria inicial del candidat (que es fa abans de la matrícula). Aquest seminari és especialment adequat per als doctorands que no han rebut formació metodològica específica en els seus estudis de màster, com ara els que han seguit un màster professionalitzador o acadèmic, sense crèdits de recerca pròpiament dits. El seguiment d'aquesta activitat el fan el(s) investigador(s) responsable(s) de l'activitat i el tutor de l'estudiant per la part teòrica, i la comissió específica que avalua el pla de recerca per la part pràctica (amb aquesta finalitat, la comissió

específica és informada que ha d'avaluar no només la qualitat, originalitat i viabilitat del pla de recerca, sinó també la capacitat investigadora del doctorand).

En alguns, pocs, casos aquestes activitats es poden dur a terme (totalment o parcialment) a 2n curs; per exemple, quan el doctorand inicia la seva activitat de formació doctoral realment tard en el curs acadèmic (per causes alienes al programa o a ell mateix: retard en l'atorgament del visat o obtenció tardana d'una beca en el curs acadèmic).

En general, i per a tots el cursos, es contempla un ampli ventall d'activitats formatives. Encara que cadascuna és de caràcter optatiu, el doctorand està obligat a acreditar la realització d'algunes d'aquestes activitats cada any per obtenir un resultat positiu en la seva avaluació anual. Són les següents:

- seminari de recerca: participació en les activitats del grup de recerca al qual està inscrit el doctorand; la validació d'aquesta activitat la fa el director de la tesi i el responsable del grup de recerca;
- participació en congressos: el departament té una línia de suport econòmic per a les presentacions a congressos, per quan els grups de recerca no ho poden subvenir (programa "Presenta" dins els [ajuts a la recerca del departament](#)); la validació d'aquesta activitat el fan el director de la tesi i el tutor;
- participació en cursos: la validació d'aquesta activitat el fan el director de la tesi i el tutor;
- publicacions: publicació de resultats de la recerca, ja sigui en actes a congressos o en revistes; el DTCL ofereix el programa "Publica" dins els [ajuts a la recerca del departament](#), que subvenciona el cost de la traducció o la revisió per publicar en revistes d'impacte; la validació d'aquesta activitat la fan el director de la tesi i el tutor;
- estada de recerca: el PDTCL promou que els seus doctorands facin una estada de recerca en un centre de prestigi reconegut en l'àmbit de recerca de la seva tesi; el departament té una línia de suport econòmic per a aquestes estades, per quan els grups de recerca no ho poden subvenir (programa "Estada" dins els [ajuts a la recerca del departament](#)). El seguiment d'aquesta activitat el fan el director de la tesi i el tutor
- taller de doctorat: presentació als companys i a la resta d'investigadors del DTCL de la recerca doctoral que estan duent a terme (actualment es realitza en començar el tercer curs). El seguiment d'aquesta activitat el fa el tutor dels doctorands.
- docència: contribució, com a assistent de docència, a la docència del DTCL. Aquesta activitat és distribuïda i avaluada per la Comissió de Docència del DTCL.

En totes les seves actuacions en relació amb els doctorands, la Comissió Acadèmica té com a preocupació primordial que treguin el màxim partit de la seva etapa formativa, que aconseguixin les competències previstes, i que acabin produint una tesi doctoral de qualitat i amb un impacte que els faciliti la seva posterior inserció laboral com a doctors. La Comissió està atenta tant a les competències bàsiques com a les generals. En general, el seguiment de la majoria de les competències bàsiques previstes correspon al(s) director(s) de la tesi; la Comissió Acadèmica en fa un seguiment a distància i una valoració final en autoritzar el dipòsit de la tesi. Hi ha un parell de competències bàsiques, però, l'obtenció de les quals són facilitades directament per l'organització del programa: són la competència sobre la capacitat de comunicació amb la comunitat científica i la de fomentar l'avenç del coneixement científic; en aquests casos, el foment de les activitats

formatives llistades abans (participació en congressos, seminari de recerca, estada de recerca, taller de doctorat...), així com l'activitat [Rin4](#) organitzada per l'Escola de Doctorat de la UPF, van en aquesta línia. Així mateix, les competències generals previstes són treballades activament amb el conjunt d'activitats que du a terme el doctorand del PDTCL, tant les que fa sota la supervisió directa del(s) seu(s) director(s), com les que fa en la seva vida acadèmica activa en el programa.

Valoració

En conjunt el seguiment dels doctorands, la formació oferta i els resultats en les tesis generades són molt bons; considerem que aquest subestàndard s'assoleix amb excel·lència.

Al llarg dels quatre anys en què ha estat treballant, la Comissió Acadèmica ha anat adaptant les seves actuacions i l'organització de les activitats de manera que ha anat millorant tant el seguiment com la qualitat dels resultats obtinguts. Així per exemple, hi ha hagut millores en els següents aspectes (ja explicats):

- l'organització de les activitats formatives: el seminari de doctorat obligatori està organitzat de la manera descrita més amunt des del curs 2015-2016 (de fet, quan s'ha començat a disposar d'un nombre suficient de tesis per poder ser presentades en aquest seminari);
- el sistema de validació de la qualitat de les tesis prèvia a l'autorització del dipòsit va ser modificat fa un parell d'anys;
- el sistema d'inscripció al programa (i, consegüentment, el sistema de selecció dels candidats) es va reformar el curs 2016-2017, d'acord amb una proposta de millora de l'estàndard 1, i ha tingut ja efectes positius el curs 2017-2018.

La presentació i defensa del Pla de recerca en el primer any es continua produint massa tard. El curs 2016-2017 només 1 doctorand el va presentar a l'abril, mentre que 7 el van presentar al juny i 20 al juliol.

Per millorar encara el seguiment, es mantenen i es concreten més les propostes de millora ja presentades en l'informe anterior (vegeu l'apartat 5 d'aquest informe).

6.2 Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Les dades de què disposem pel que fa a les tesis llegides estan recollides en la taula següent. Hi hem inclòs les corresponents a les tesis dels programes anteriors; s'ha de tenir en compte, però, la relativa fiabilitat de les dades antigues disponibles, i per això convé distingir-les de les corresponents al programa actual. (La columna "POP" recull aquestes dades, corresponents a programes ja extingits; el primer és el que es regia pel Reial Decret 778/1998, ja que algunes tesis d'aquest programa són les més antigues que s'han anat llegint encara en els anys de vigència del programa actual.)

Totals:	10		18		11		25		18	
	2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		2016-17	
		POP		POP		POP		POP		POP
Tesis llegides		10		18	2	9	4	21	13	5
<i>Tesis llegides a TC</i>		10		18	2	8	4	21	13	5
<i>Tesis llegides a TP</i>		0			0	1	0	0	0	0
Durada mitjana del programa		5		5,31	2	5,33	4	6,76	5	6
<i>Durada mitjana a TC</i>		5		5,29	2	5,33	4	6,76	5	6
<i>Durada mitjana a TP</i>				7		6				
Tesis amb qualificació Cum Laude		9		12	0	7	2	14	10	4
<i>Cum Laude (%)</i>		90,00		66,66	0,00	77,77	50,00	66,66	76,92	80,00
Total abandonament		2	7	10	5	2	6	7	1	8
<i>Total ab. (% sobre matrícula)</i>		5,71%	9,59%	16,13%	9,26%	6,45%	19,35%	7,60%	5%	6,76%
										agr.

Les dades recollides en aquest quadre són fragmentades i reflecteixen un període complex en la gestió de les tesis doctorals: és un període en què s'extingien programes de doctorat i en què les condicions sota les quals els doctorands van accedir als programes eren també molt diferents.

En general (sense distingir programes) mostren el següent:

- pràcticament totes les tesis llegides han estat preparades a temps complet (81 de 82)
- el nombre de tesis llegides cada any no mostra una tendència clara (per la diversitat dels programes)
- la durada mitjana del programa a temps complet és pròxima als 5 anys (4,92)
- la durada mitjana del programa a temps parcial (només dos doctorands) és de 6,5 anys
- el nombre de tesis que obtenen la qualificació *cum laude* cada any es situa pels volts del 70%
- els abandonaments oscil·len entre el 5,7% i el 16,1%

Observant exclusivament les dades del PDTCL:

- totes les tesis llegides han estat preparades a temps complet (19)
- el nombre de tesis llegides cada any augmenta clarament (2 el 14-15, 4 el 15-16, 13 el 16-17)
- la durada mitjana del programa a temps complet (11 doctorands) és de 4 anys
- no hi ha doctorands que hagin cursat el programa a temps parcial
- el nombre de tesis amb qualificació *cum laude* se situa en un percentatge mitjà del 63,15%
- els abandonaments s'estabilitzen entorn d'un 7%

Aquestes dades semblen indicar que el programa actual és més eficient que els anteriors en termes dels indicadors acadèmics que fan referència a les tesis llegides.

Una altra informació interessant sobre els resultats és la del nombre de tesis llegides que obtenen la menció internacional (o l'europea, en el cas de tesis fetes en programes anteriors, indicades a la columna POP). Aquestes són les dades, distingint programes:

	2012-2013		2013-2014		2014-2015		2015-2016		2016-2017	
	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció	tesis llegides	menció
POP (europea)	10	3	18	3	9	3	21	6	5	1
PDTCL (intern.)	-	-	-	-	2	-	4	-	13	5
% agregat		30%		16,66%		27,27%		24%		33,3%

S'hi veu com el percentatge de tesis que han obtingut la menció (europea o internacional, segons el programa) es manté estable pels volts del 25%. Alhora, en el darrer any s'observa una tendència a l'alça en les tesis del PDTCL que s'hauria d'intentar mantenir: de 13 tesis llegides, 5 van obtenir la menció (38,5%).

També és interessant constatar l'augment de la presència de l'anglès (i d'altres llengües estrangeres) en les tesis doctorals llegides els darrers cursos: mentre que només 2 tesis van ser redactades en anglès el curs 2014-2015 (més 1 en portuguès), ja van ser 9 el 2015-2016 (més 1 en alemany) i 8 el 2016-2017.

Per altra banda, no disposem de dades fiables sobre les publicacions relacionades amb les tesis doctorals; les que tenim són parcials i incompletes.

Valoració

Considerem que aquest subestàndard s'assoleix molt satisfactòriament.

No obstant això, i encara que les dades no porten a conclusions definitives, es poden assenyalar aspectes que s'hauran d'anar observant, per tal d'actuar-hi si cal. En llistem els més rellevants:

- una durada de la formació per als estudiants a temps complet de més de 5 anys no és possible en el marc de la normativa en què es mou el PDTCL, i de fet seria desitjable que la majoria dels doctorands no superessin els 4 anys; de fet, la Comissió Acadèmica ja ha observat la tendència a l'allargament del període de formació doctoral, i ha començat a gestionar les extensions (més enllà dels 3 anys) amb cura;
- una durada de la formació de 7 anys per als estudiants a temps parcial entra dins dels marges de la normalitat (l'ideal seria completar el període formatiu entre 6 i 7 anys);
- ateses les característiques dels nostres doctorands, en què molts no obtenen una beca per finançar la seva formació doctoral (només en tenen una entre el 20 % i el 25 %), el percentatge de tesis fetes a temps complet que mostra el quadre no és realista;
- el nombre de tesis que obtenen la qualificació *cum laude* és raonable; superar sistemàticament el 75 % de les tesis llegides indicaria una mala praxi dels tribunals;
- la informació de la taula sobre abandonaments agrupa realitats molt diferents: l'abandonament del PDTCL es produeix en els primers anys (els 10 estudiants que abandonen el PDTCL el 13-14 són estudiants que estan entre primer i segon, i inclouen els estudiants que no superen l'avaluació de primer, amb, en algun cas, la reavaluació al cap de sis mesos), mentre que els estudiants que abandonen en el POP són estudiants que estan en el seu tercer o quart any (si no més enllà) de programa; és desitjable que els abandonaments, si s'han de produir, es produeixin en els primers moments (durant el primer curs o en la reavaluació del primer a mig

segon); de fet, la Comissió Acadèmica està al cas d'aquests tipus de situacions, i fa un seguiment especial dels estudiants que semblen susceptibles de no poder seguir el programa;

- les dades sobre les mencions europea o internacional, que es repeteixen aquí (vegeu apartat 4.4), són un indicador adequat d'internacionalització del programa.

Per facilitar l'obtenció de dades, en l'informe de seguiment es va proposar una petita millora, en el sentit de modificar el llistat d'activitats formatives per incloure-n'hi una sobre publicacions fetes. Aquesta millora s'ha portat a terme en el curs 2016-2017.

6.3 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa doctorat.

Les dades sobre inserció laboral dels nostres doctorats no són recents ni completes.

En primer lloc, es disposa de dues fonts d'informació referides a doctorats de plans anteriors:

- enquesta d'inserció laboral que va fer AQU el 2014 als doctorats els anys 2009 i 2010;
- enquesta que es va fer des de l'Oficina de Postgrau el mateix any als doctorats els cursos 2009-2010, 2010-2011 i 2011-2012.

Les dues enquestes van ser contestades per molts pocs doctorats: 2 en la primera i 11 en la segona. Són dades, doncs, que no poden ser considerades significatives.

Els indicadors d'inserció laboral tractats en els informes elaborats a partir d'aquests dues enquestes són la taxa d'ocupació (percentatge de doctorats que treballen) i la taxa d'adequació (basada en el nivell d'estudis requerit per accedir a la feina actual i en si les funcions de la feina són pròpies de nivell de doctorat). De l'enquesta de l'AQU es desprèn que la taxa d'ocupació del Doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge és del 100 %. Mentre que segons l'enquesta de la UPF la taxa d'ocupació és del 91 %, i el 82 % ja treballaven abans d'acabar el doctorat o es van incorporar al mercat laboral abans dels sis mesos d'acabar-lo. Per altra banda, segons l'enquesta de l'AQU, el 100 % dels doctorats en Traducció i Ciències del Llenguatge estan exercint una feina que tenia com a requisit per accedir-hi el títol de doctor, i en tots els casos les funcions que es desenvolupen són pròpies del nivell de doctor. Mentre que de l'enquesta de la UPF es desprèn que en el 63,6 % dels casos la feina actual té relació amb les qualificacions i els coneixements adquirits al doctorat. Són resultats positius sens dubte, però molt poc significatius, a causa dels pocs doctorats que van contestar les enquestes.

En segon lloc, es disposa d'una font d'informació més recent, referida encara a doctorats de plans anteriors:

- enquesta d'inserció laboral que va fer AQU el 2017 als doctorats els anys 2011, 2012 i 2013.

Aquesta enquesta la van respondre 6 doctorats dels cursos 2011-12 i 2012-13 d'un total de 23, per tant el nivell de resposta és del 26,1%; no són, encara, dades prou significatives.

		2017
Taxa d'ocupació (% ocupats)		
	% programa de doctorat	100
	% UPF	87,7
	% Sistema universitari català	93,5
	% Enquesta Població Activa (1er trimestre 2017)	90,5
Taxa d'adequació (les funcions que es desenvolupen en la feina actual són les pròpies del nivell de titulació de doctor)		
	% programa de doctorat	50
	% UPF	67,7
	% Sistema universitari català	59
Satisfacció amb la connexió dels coneixements/competències desenvolupades de la formació doctoral i la feina		
		<i>Escala de 1 a 7, on 1 és molt baix i 7 molt alt</i>
	Programa de doctorat	4
	UPF	5,15
	Sistema universitari català	no disponible

D'aquesta primera taula es desprèn que la taxa d'ocupació dels doctorats en el programa de Doctorat en Traducció i Ciències del Llenguatge que van respondre l'enquesta és del 100%, per damunt dels percentatges globals de la UPF i del sistema universitari català. Per altra banda, el 50% dels doctorats en el programa que van respondre l'enquesta estan exercint una feina que tenia com a requisit per accedir-hi el títol de doctor, i en què les funcions que es desenvolupen són pròpies del nivell de doctor; la dada es correlaciona bé amb el seu grau de satisfacció pel que fa a la connexió dels coneixements i les competències desenvolupats durant el període de formació doctoral amb la feina que s'està exercint, que es situa en el 4 en una escala de l'1 al 7.

Satisfacció general amb els estudis de doctorat		<i>Escala de 1 a 7, on 1 és molt baix i 7 molt alt</i>
	Programa de doctorat	5,5
	UPF	5,55
	Sistema universitari català	4,9

Com mostra aquest segona taula, amb independència de l'adequació de la formació doctoral a la feina que s'exerceix, la satisfacció dels doctorats amb els estudis és alta (5,5 en una escala de l'1 al 7): està en línia amb la de la Universitat Pompeu Fabra i per damunt de la general del sistema universitari català.

Repetirien els estudis de Doctorat		
	% programa de doctorat	100
	% UPF	83,1
	% Sistema universitari català	79,6

Finalment, com mostra aquest tercera taula (en correspondència amb els resultats de l'anterior), la satisfacció dels doctorats amb el programa és la màxima possible. La totalitat dels estudiants que responen l'enquesta es declaren disposats a repetir en el programa, una declaració que segurament s'ha d'entendre en termes dels coneixements i les competències desenvolupats durant el seu període de formació doctoral, i també del clima de treball i de l'atenció personal rebuda.

5. Valoració i proposta del pla de millora

Es presenten aquí, a manera de recapitulació i pla de futur, els aspectes del programa diagnosticats com a susceptibles d'alguna millora, així com les accions que es proposen per arribar-hi.

Origen de la proposta (informe de verificació, informe de seguiment, informe d'avaluació del seguiment, etc.)	Diagnòstic	Identificació de les causes	Objectius a assolir	Accions proposades	Prioritat (Alta, Mitja, Baixa)	Responsable(s)	Terminis	Implica modificació?	Estat	Nivell (Programa, centre, universitat)
Autoinforme d'acreditació 2018 (subestàndard 1.1)	El nombre de doctorands inscrits en les línies de recerca vinculades amb la traducció és inferior al de les altres línies.	Els estudiants dels màsters de traducció solen cursar-lo en les modalitats professionalitzadora i acadèmica. Desconeixement de les possibilitats de recerca.	Equipara tant com sigui possible el nombre de doctorands inscrits en les línies de recerca vinculades amb la traducció al nombre mitjà de les altres línies.	• Invitar els estudiants al PhD Research Day, sessió en què els doctorands de tercer any presenten la seva recerca en format de pòster i, els millors, amb una presentació oral. • Difondre entre els estudiants les activitats de seminari organitzades pels grups de recerca del departament, amb invitació a participar-hi.	Mitjana	Coordinador	Curs 17-18	No	Pendent	Programa
Informe de seguiment (subestàndard 3.2)	Algunes dades són difícils de trobar.	Defectes en el flux d'informació entre les instàncies responsables.	Millorar el flux d'informació entre el centre i la UPEQ i l'OTQ quant a la recollida	• Crear un repositori de dades únic i compartit, que ajudi a fer el seguiment de la qualitat dels programes.	Alta	DTCL UPEQ OTQ	Curs 18-19	No	Finalitzat	Centre Universitat

			d'indicadors							
Informe de seguiment (subestàndard 3.2)	No es té informació prou completa del grau de satisfacció dels doctorats egrossats amb la formació rebuda en el programa i la inserció laboral.	El mecanisme de seguiment dels egrossats no són suficients.	Reforçar el seguiment dels doctors per valorar l'impacte del doctorat en la inserció laboral i el seu grau de satisfacció amb el PDTCL.	• Elaborar una enquesta específica sobre la formació rebuda en el programa per als doctorats egrossats del PDTCL i sobre l'impacte del doctorat en la inserció al món laboral, subratllant-ne la importància per a la millora del programa.	Mitjana	Centre	Curs 18-19	No	Pendent	Centre
Informe de seguiment (subestàndard 6.2)	El nombre de doctorands que opten a la menció internacional hauria de ser més alt.	Manca d'informació.	Promoure l'obtenció de la menció internacional entre els estudiants a primer curs per tal que ho tinguin en compte en fer la seva planificació.	• Informar-ne personalment els doctorands de primer any. • Informar-ne els directors del programa • Destacar al web del programa la informació sobre la menció internacional.	Alta	Coordinador Tutors	Curs 17-18	No	Pendent	Programa
Autoinforme d'acreditació 2018 (subestàndard 5.2)	Els doctorands desconeixen algunes accions formatives del CLIK que poden interessar-los.	La informació no arriba als doctorands.	Garantir que les accions formatives del CLIK sobre el període postdoctoral s'ofereixen a tots els doctorands.	• Establir un mecanisme segur de difusió de les accions formatives del CLIK sobre el període postdoctoral, de manera que arribin a tots els doctorands (s'espera que serviran les noves adreces de correu electrònic dels doctorands, en el format del pdi).	Mitjana	DTCL CLIK	Curs 17-18	No	Obert	Centre Universitat
Informe de seguiment (subestàndard 6.1)	Els doctorands de primer any solen presentar i defensar el seu pla de recerca els mesos de juny i juliol.	No s'insisteix prou en la informació sobre el moment adequat de presentació del pla de recerca, i l'elecció	Establir mecanismes perquè els doctorands de primer presentin	• Avançar al mes de novembre el termini de presentació de la proposta de director. • Avançar al mes d'octubre la sessió obligatòria del seminari de primer	Alta	Coordinador Tutors Directores	Curs 18-19	No	Pendent	Programa

	La data ideal per a la defensa hauria de ser l'abril o el maig, de manera que després de la defensa i abans de la pausa vacacional de l'estiu, tinguessin temps d'iniciar el seu treball efectiu.	formal del director no es fa fins al final del primer trimestre.	i defensin el seu pla de recerca abans dels mesos de juny i juliol.	any dedicada al Pla de recerca. • Enviar als doctorands i als directors, en els mesos de novembre, gener i març, missatges de recordatori del calendari òptim per a la presentació del Pla de recerca (tasca del tutor).						
Informe de seguiment (subestàndard 6.1)	Els directors de tesi no coneixen prou bé els acords de la Comissió Acadèmica del programa.	No hi ha establert un mecanisme d'informació als directors dels acords de la Comissió Acadèmica (més enllà de la disponibilitat de les actes de les reunions de la Comissió Acadèmica).	Millorar la informació sobre el funcionament general del programa que tenen els directors de tesi.	• Establir de forma regular i sistemàtica una reunió anual del coordinador i els tutors amb tots els investigadors directors de tesi.	Mitjana	Coordinador Tutors Directors	Curs 17-18	No	Obert	Programa
Autoinforme d'acreditació 2018 (subestàndard 6.2)	El temps mitjà invertit en la realització de la tesi és encara massa llarg.	Causes múltiples. Una en què sembla que es pot actuar és la comunicació entre directors i tutors.	Reduir el temps mitjà invertit en la realització de la tesi.	• Després de l'avaluació anual de segon curs, el tutor es posa personalment en contacte amb el(s) director(s) de tesi de cadascun dels seus doctorands per avaluar conjuntament, a partir de l'informe d'avaluació presentat a l'aplicatiu, l'adequació de la progressió de la tesi amb els terminis previstos. (Acció a incloure en el document de processos.)	Mitjana	Coordinador Tutors Directors	Curs 17-18	No	Obert	Programa